IOŚ-PIB

NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA i GOSPODARKI WODNEJ

GOSPODARKA OPAKOWANIAMI I ODPADAMI OPAKOWANIOWYMI W POLSCE W 2022 r.

Niniejszy Raport „**Gospodarka opakowaniami i odpadami opakowaniowymi w Polsce w 2022 r.**” jest czwartą publikacją trzeciej edycji opracowań z zakresu gospodarowania odpadami.

Podstawowym źródłem danych dla Raportu jest Baza Danych o Produktach i Opakowaniach oraz Gospodarce Odpadami (BDO). Zastosowany układ treści oraz prezentacja graficzna danych odzwierciedlają sprawozdawczość roczną składaną w BDO przez ustawowo obowiązane podmioty. Przedstawione zagregowane dane pochodzą bezpośrednio z indywidualnych sprawozdań o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi za 2022 r. Sprawozdania zostały złożone za pośrednictwem BDO do poszczególnych marszałków województw, w których prowadzona jest działalność podmiotu. Zaprezentowane dane są aktualne na 26.04.2024 r., tj. dzień pobrania danych z BDO.

Dane zgrupowano w rozdziałach odpowiadającym określonym działom i tabelom sprawozdania o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi. W Raporcie posługiwano się definicjami objaśnionymi w słowniczkach ustawowych.

Publikację opracowano w Instytucie Ochrony Środowiska - Państwowym Instytucie Badawczym (IOŚ-PIB), w Zakładzie Monitoringu i Prognozowania w Gospodarce Odpadami. Raport został dofinansowany w ramach dotacji ze środków finansowych Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Raport jest powszechnie dostępny na stronie IOŚ-PIB.

Przekazując w Państwa ręce tę publikację mamy ogromną nadzieję, że będzie ona stanowić podstawę do wspólnego dialogu, podejmowania dalszych dyskusji, weryfikacji danych oraz wyciągnięcia rzetelnych wniosków, służących szeroko rozumianej gospodarce odpadami.

Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy

Kierownik projektu:
dr inż. Beata Waszczyłko-Miłkowska

Zespół:
mgr inż. Dominika Dębowska
mgr inż. Kazimierz Napiórkowski

Opracowanie graficzne:
mgr inż. Kinga Marmurowicz
Karol Chmielarz

Ośrodek Zrównoważonego Rozwoju
Zakład Monitoringu i Prognozowania w Gospodarce Odpadami

ul. Słowicza 32
02-170 Warszawa
tel.: 22 37 50 525
e-mail: odpady@ios.edu.pl

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE 9
OPAKOWANIA WPROWADZONE 15
Opakowania wytworzone 16
Opakowania przywiezione na terytorium kraju i wywiezione z terytorium kraju 17
INFORMACJA O TORBACH NA ZAKUPY Z TWORZYWA SZTUCZNEGO 18
WPROWADZAJĄCY PRODUKTY W OPAKOWANIACH 20
Organizacje odzysku opakowań 22
Organizacje Samorządu Gospodarczego 23
Samodzielni 24
OPAKOWANIA PODLEGAJĄCE OBOWIĄZKOWI RECYKLINGU 25
Organizacje odzysku opakowań 27
Organizacje Samorządu Gospodarczego 28
Samodzielni 29
RECYKLING 30
POZIOMY RECYKLINGU 38
Organizacje odzysku 39
Samodzielni 45
Opakowania wielomateriałowe 46
Opakowania po środkach niebezpiecznych 47

SPIS TREŚCI

OPŁATA PRODUKTOWA 48
PUBLICZNE KAMPANIE EDUKACYJNE 50
Samodzielni 51
Organizacje odzysku opakowań 51
SŁOWO KOŃCOWE 52

SPIS TABEL

Tabela 1 Organizacje odzysku 22
Tabela 2 Roczne poziomy recyklingu dla odpadów opakowaniowych w 2022 r. **[%]** 26

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 Opakowania wytworzone w Polsce wg rodzaju materiału **[tys. Mg]** ... 16
Wykres 2 Opakowania przywiezione na terytorium kraju i wywiezione z terytorium kraju **[tys. Mg]** ... 17
Wykres 3 Udział nabytych toreb na zakupy o poszczególnej grubości materiału w całkowitej liczbie nabytych toreb na zakupy z tworzywa sztucznego **[%]** ... 19
Wykres 4 Udział wydanych toreb na zakupy o poszczególnej grubości materiału w całkowitej liczbie nabytych toreb na zakupy z tworzywa sztucznego **[%]** ... 19
Wykres 5 Opakowania, w których wprowadzono do obrotu produkty **[tys. Mg]** ... 21
Wykres 6 Udział poszczególnych Wprowadzających w całkowitej ilości opakowań, w których wprowadzono do obrotu produkty **[%]** ... 21
Wykres 7 Opakowania, w których wprowadzono do obrotu produkty - Organizacje odzysku **[tys. Mg]** ... 22
Wykres 8 Ilość opakowań wielomateriałowych, w których zostały wprowadzone do obrotu produkty wykazane w porozumieniach wg rodzaju przeważającego materiału **[tys. Mg]** ... 23
Wykres 9 Ilość opakowań, w których zostały wprowadzone do obrotu środki niebezpieczne wykazane w porozumieniach **[tys. Mg]** ... 23
Wykres 10 Liczba złożonych sprawozdań w zakresie opakowań ... 24
Wykres 11 Ilość opakowań, w których wprowadzono do obrotu produkty - Samodzielni **[tys. Mg]** ... 24
Wykres 12 Ilość opakowań stanowiąca podstawę do obliczenia osiągniętego poziomu recyklingu - Organizacje odzysku **[tys. Mg]** ... 27
Wykres 13 Opakowania stanowiące podstawę do obliczenia osiągniętego poziomu recyklingu z podziałem na opakowania wielomateriałowe i po środkach niebezpiecznych - Organizacje gospodarcze **[tys. Mg]** ... 28
Wykres 14 Ilość opakowań stanowiąca podstawę do osiągnięcia poziomów recyklingu - Samodzielni **[tys. Mg]** ... 29
Wykres 15 Ilość odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi **[tys. Mg]** ... 31

SPIS WYKRESÓW

Wykres 16 Ilość poszczególnych rodzajów odpadów opakowaniowych poddana recyklingowi w zależności od miejsca **[tys. Mg]** 32
Wykres 17 Liczba posiadaczy odpadów w zależności od rodzaju czynności, jakie zleciły Organizacje odzysku 33
Wykres 18 Ilość odpadów opakowaniowych poddana recyklingowi w zależności od miejsca zagospodarowania - Organizacje Odzysku **[tys. Mg]** 34
Wykres 19 Ilość poszczególnych rodzajów odpadów opakowaniowych poddana recyklingowi w zależności od miejsca - Organizacje odzysku **[tys. Mg]** .. 35
Wykres 20 Ilość odpadów opakowaniowych poddana recyklingowi w zależności od miejsca zagospodarowania - Samodzielni **[tys. Mg]** 36
Wykres 21 Ilość poszczególnych rodzajów odpadów opakowaniowych poddana recyklingowi w zależności od miejsca - Samodzielni **[tys. Mg]** 37
Wykres 22 Poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych - Organizacje odzysku **[%]** 39
Wykres 23 Poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych z ALU - Organizacje odzysku **[%]** 40
Wykres 24 Poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych z metali - Organizacje odzysku **[%]** 41
Wykres 25 Poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych z papieru i tektury - Organizacje odzysku **[%]** 42
Wykres 26 Poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych ze szkła - Organizacje odzysku **[%]** 43
Wykres 27 Poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych z drewna - Organizacje odzysku **[%]** 44
Wykres 28 Udział Samodzielnych, którzy uzyskali wymagane poziomy recyklingu w 2022 r. **[%]** 45
Wykres 29 Poziomy recyklingu dla opakowań wielomateriałowych - Organizacje gospodarcze **[%]** 46
Wykres 30 Poziomy recyklingu dla opakowań po środkach niebezpiecznych - Organizacje gospodarcze **[%]** 47
Wykres 31 Udział poszczególnych rodzajów opakowań w opłacie produktowej **[%]** 49
Wykres 32 Wysokość środków na publiczne kampanie edukacyjne - Samodzielni **[tys. zł]** 51
Wykres 33 Wysokość środków na publiczne kampanie edukacyjne - Organizacje odzysku **[tys. zł]** 51

SKRÓTY

SKRÓT	ZNACZENIE
ALU	Aluminium
BDO	Baza Danych o Produktach i Opakowaniach oraz Gospodarce Odpadami
GD	Gospodarstwa domowe
metale	Metale - stal, w tym blacha stalowa oraz pozostałe metale
Mg	Megagramy (tony)
Organizacja odzysku	Organizacja odzysku opakowań
Organizacja gospodarcza	Organizacja samorządu gospodarczego
porozumienia	Porozumienia zawierane między ministrem a organizacjami samorządu gospodarczego reprezentującymi przedsiębiorców
Samodzielny	Wprowadzający produkty w opakowaniach, który samodzielnie zapewnia recykling odpadów opakowaniowych takiego samego rodzaju, jak odpady opakowaniowe powstałe z tego samego rodzaju opakowań jak opakowania, w których wprowadził produkty do obrotu
SN	Opakowania po środkach niebezpiecznych innych niż środki ochrony roślin
SNOR	Opakowania po środkach niebezpiecznych będących środkami ochrony roślin
tys.	Tysiąc
UE	Unia Europejska
Wprowadzający	Wprowadzający produkty w opakowaniach

WPROWADZENIE

WPROWADZENIE

Gospodarka opakowaniami i odpadami opakowaniowymi uregulowana jest w polskim systemie prawnym. Najważniejszym aktem prawnym w tym zakresie jest ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi[1]. Ustawa opakowaniowa określa między innymi wymagania, jakim powinny odpowiadać opakowania wprowadzane do obrotu, zasady postępowania z opakowaniami i odpadami opakowaniowymi oraz zasady ustalania i pobierania opłaty produktowej. Określone zostały prawa i obowiązki przedsiębiorców biorących czynny udział w gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Opakowania oraz powstające z nich odpady zostały zidentyfikowane przez Komisję Europejską jako kluczowy problem dla środowiska. Zwiększone wykorzystywanie opakowań w połączeniu z niskim poziomem ponownego użycia i recyklingu utrudnia rozwój niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym. Corocznie obserwowany jest wzrost ilości produkowanych opakowań, gdzie znaczny udział stanowią opakowania nienadające się do recyklingu. Oprócz zmian legislacyjnych w tym zakresie konieczne jest monitorowanie i zrozumienie przepływu opakowań.

[1] Ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1658 z późn. zm.), [dalej: ustawa opakowaniowa]

DEFINICJE

ilości odpadów
masa odpadów wyrażona w tonach [Mg] lub tysiącach ton [tys. Mg]

import opakowań
przywóz opakowań na terytorium kraju z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej w celu wprowadzenia do obrotu

import produktów w opakowaniach
przywóz produktów w opakowaniach na terytorium kraju z terytorium państwa niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej w celu wprowadzenia do obrotu

mikrometr
jedna milionowa metra, czyli inaczej jedna tysięczna milimetra

odpad opakowaniowy
opakowanie lub materiał opakowaniowy, stanowiące odpady w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, z wyjątkiem pozostałości powstających w procesie produkcji

odzysk
jakikolwiek proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym przypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub ogólnie w gospodarce

DEFINICJE

opakowanie
wyrób, w tym wyrób bezzwrotny, wykonany z jakiegokolwiek materiału, przeznaczony do przechowywania, ochrony, przewozu, dostarczania lub prezentacji produktów, od surowców do towarów przetworzonych

opakowanie wielokrotnego użytku
opakowanie przeznaczone, zaprojektowane i wprowadzone do obrotu tak, aby osiągnąć w ramach jednego cyklu życia wielokrotną rotację przez powtórne napełnianie lub ponowne użycie do tego samego celu, do którego było pierwotnie przeznaczone; opakowanie to staje się odpadem opakowaniowym, gdy przestaje być opakowaniem wielokrotnego użytku

opakowanie wielomateriałowe
opakowanie wykonane co najmniej z dwóch warstw różnych materiałów, które nie mogą być ręcznie oddzielone i które tworzą integralną całość, która składa się z pojemnika wewnętrznego i obudowy zewnętrznej oraz którą napełnia się, przechowuje, transportuje i opróżnia w takiej formie

pomoc de minimis
szczególna kategoria wsparcia, którego udziela państwo. Ze względu na swoją małą wartość nie zakłóca konkurencji w wymiarze unijnym. Nie wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej. Całkowita kwota pomocy de minimis, którą przyznaje państwo członkowskie jednemu przedsiębiorstwu, nie może przekroczyć 200 000 EUR w ciągu 3 lat kalendarzowych (bieżący rok podatkowy oraz 2 poprzednie lata podatkowe). Pomoc de minimis jest przeznaczona dla małych i średnich przedsiębiorców

przedsiębiorca
osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której określone przepisy prawa przyznają zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej

DEFINICJE

publiczne kampanie edukacyjne
każde działanie mające na celu poprawę stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa, obejmujące informowanie o prawidłowym postępowaniu z odpadami opakowaniowymi, możliwym wpływie odpadów opakowaniowych, w tym odpadów powstałych z toreb na zakupy z tworzywa sztucznego, na środowisko i zdrowie ludzi, dostępnych systemach zwrotu, zbierania i odzysku, w tym recyklingu, odpadów opakowaniowych, w tym kampanie prowadzone w środkach masowego przekazu, ulotki i broszury informacyjne, plakaty, konkursy, konferencje oraz imprezy o charakterze informacyjno-edukacyjnym

recykling
odzysk, w ramach którego odpady są ponownie przetwarzane na produkty, materiały lub substancje wykorzystywane w pierwotnym celu lub innych celach; obejmuje to ponowne przetwarzanie materiału organicznego (recykling organiczny), ale nie obejmuje odzysku energii i ponownego przetwarzania na materiały, które mają być wykorzystane jako paliwa lub do prac ziemnych

terytorium UE
terytorium UE z wyjątkiem terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

terytorium kraju
terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

torby na zakupy z tworzywa sztucznego
torby na zakupy, z uchwytami lub bez uchwytów, wykonane z tworzywa sztucznego, które są oferowane w jednostkach handlu detalicznego lub hurtowego, do których zalicza się:

- lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 50 mikrometrów
- bardzo lekkie torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału poniżej 15 mikrometrów, które są wymagane ze względów higienicznych lub oferowane jako podstawowe opakowanie żywności luzem, gdy pomaga to w zapobieganiu marnowaniu żywności
- pozostałe torby na zakupy z tworzywa sztucznego o grubości materiału równej 50 mikrometrów i większej

DEFINICJE

wewnątrzwspólnotowa dostawa opakowań
wywóz opakowań z terytorium kraju na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej

wewnątrzwspólnotowe nabycie opakowań
przywóz opakowań na terytorium kraju z terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej w celu wprowadzenia do obrotu

wprowadzający opakowania
przedsiębiorca wytwarzający opakowania, importujący opakowania, dokonujący wewnątrz wspólnotowego nabycia opakowań oraz dokonującego wewnątrzwspólnotowej dostawy opakowań

wprowadzający produkty w opakowaniach
przedsiębiorca wykonujący działalność gospodarczą w zakresie wprowadzania do obrotu produktów w opakowaniach, w szczególności:

- wprowadzający produkty w opakowaniach pod własnym oznaczeniem rozumianym jako znak towarowy, o którym mowa w art. 120 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. - Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1170) lub pod własnym imieniem i nazwiskiem, lub nazwą, których wytworzenie zlecił innemu przedsiębiorcy
- pakujący produkty wytworzone przez innego przedsiębiorcę i wprowadzającego je do obrotu
- prowadzący jednostkę lub jednostki handlu detalicznego o powierzchni handlowej powyżej 500 m², sprzedającego produkty pakowane w tych jednostkach
- prowadzący więcej niż jedną jednostkę handlu detalicznego o łącznej powierzchni handlowej powyżej 5 000 m², sprzedającego produkty pakowane w tych jednostkach

OPAKOWANIA WPROWADZONE

OPAKOWANIA WPROWADZONE

OPAKOWANIA WYTWORZONE

Wprowadzający opakowania przekazuje informacje o masie wytworzonych, przywiezionych na terytorium kraju i wywiezionych z terytorium kraju opakowań, z podziałem na rodzaje materiałów, z których są wykonane, w tym również o opakowaniach jednorazowych i wielokrotnego użytku.

Opakowania wytworzone

Wytworzonych zostało **15 529,5 tys. Mg** opakowań jednorazowego i wielokrotnego użytku. Udział opakowań jednorazowych stanowił **80%**. Organizacje odzysku zaraportowały wytworzenie **3 978,5 tys. Mg** opakowań, w tym **596,3 tys. Mg** wielokrotnego użytku. Pozostałe ilości opakowań zostały wytworzone przez **1 592** przedsiębiorców. Najwięcej wytworzono opakowań jednorazowego użytku z papieru i tektury (wykres 1). W przypadku opakowań drewnianych wytworzonych zostało więcej opakowań wielokrotnego użytku (**2 540,6 tys. Mg**) niż jednorazowych (**2 094,5 tys. Mg**).

Wykres 1
Opakowania wytworzone w Polsce wg rodzaju materiału
[tys. Mg]

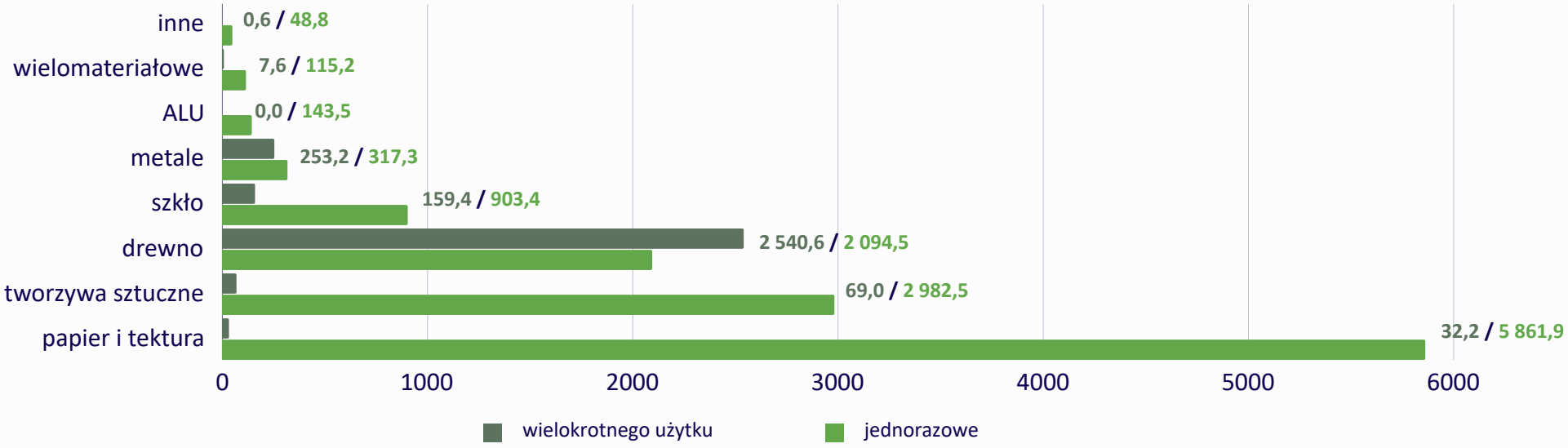

OPAKOWANIA WPROWADZONE

OPAKOWANIA PRZYWIEZIONE NA TERYTORIUM KRAJU I WYWIEZIONE Z TERYTORIUM KRAJU

Z terytorium kraju wywieziono więcej opakowań niż przywieziono (wykres 2). Ilość wywiezionych opakowań wynosiła **26 891,7 tys. Mg**, w tym **25 %** - opakowania wielokrotnego użytku. Na terytorium kraju przywieziono **6 219,2 tys. Mg** opakowań (w tym **85%** jednorazowych).

Zidentyfikowano, że liderem ilościowym - zarówno w opakowaniach przywiezionych i wywiezionych - były opakowania z papieru i tektury, odpowiednio **1 622,7 tys. Mg** oraz **8 870,3 tys. Mg**. Organizacje odzysku zaraportowały przywiezienie **2 608,0 tys. Mg** opakowań i wywiezienie **12 738,0 tys. Mg**. W przypadku opakowań przewiezionych wykazały największe ilości dla opakowań z tworzyw sztucznych (**1 540,9 tys. Mg**), a w wywiezionych dla opakowań z papieru i tektury (**5 947,8 tys. Mg**).

Wykres 2
Opakowania przywiezione na terytorium kraju i wywiezione z terytorium kraju
[tys. Mg]

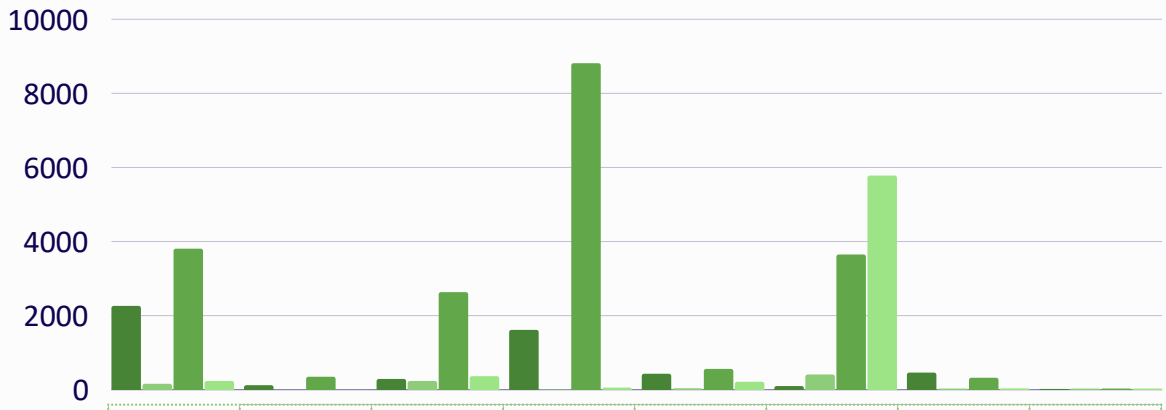

	tworzywa sztuczne	ALU	metale	papier i tektura	szkło	drewno	wielo-materiałowe	inne
przywiezione na terytorium kraju jednorazowe	2 263,0	122,3	291,4	1 615,4	430,5	99,0	462,2	20,5
przywiezione na terytorium kraju wielokrotnego użytku	160,0	0,9	235,9	7,3	39,0	410,9	31,0	30,0
wywiezione z terytorium kraju jednorazowe	3 807,2	349,8	2 633,8	8 813,9	562,0	3 649,7	323,3	31,9
wywiezione z terytorium kraju wielokrotnego użytku	235,1	1,2	364,8	56,4	213,5	5 780,8	35,9	32,3

- przywiezione na terytorium kraju jednorazowe
- przywiezione na terytorium kraju wielokrotnego użytku
- wywiezione z terytorium kraju jednorazowe
- wywiezione z terytorium kraju wielokrotnego użytku

INFORMACJA O TORBACH NA ZAKUPY Z TWORZYWA SZTUCZNEGO

INFORMACJA O TORBACH NA ZAKUPY Z TWORZYWA SZTUCZNEGO

Wytworzonych zostało **510 200 946** toreb na zakupy o grubości materiału poniżej 15 i 50 mikrometrów. Największy udział, wynoszący blisko **71%**, stanowiły torby o grubości materiału poniżej 15 mikrometrów.

Do Polski przywieziono **101 615 214** toreb o grubości poniżej 15 i 50 mikrometrów, z czego ponad **99%** stanowiły torby o grubości materiału poniżej 50 mikrometrów. Przedsiębiorcy prowadzący jednostkę albo jednostkę handlu detalicznego lub hurtowego, oferującą torby na zakupy z tworzywa sztucznego, nabyli łącznie **1 245 371 105** toreb, a wydali **865 280 860**. Największy udział w całkowitej liczbie nabytych i wydanych toreb, wynoszący odpowiednio **51,9%** i **72,1%**, stanowiły torby pozostałe (wykres 3, 4). **7 608** przedsiębiorców nabyło torby pozostałe, **3 822** przedsiębiorców - torby bardzo lekkie. Wśród wydanych toreb najwięcej przedsiębiorców (**9 386**) wydało torby lekkie, a najmniej (**4 375**) - torby bardzo lekkie.

Wykres 3
Udział nabytych toreb na zakupy o poszczególnej grubości materiału w całkowitej liczbie nabytych toreb na zakupy z tworzywa sztucznego
[%]

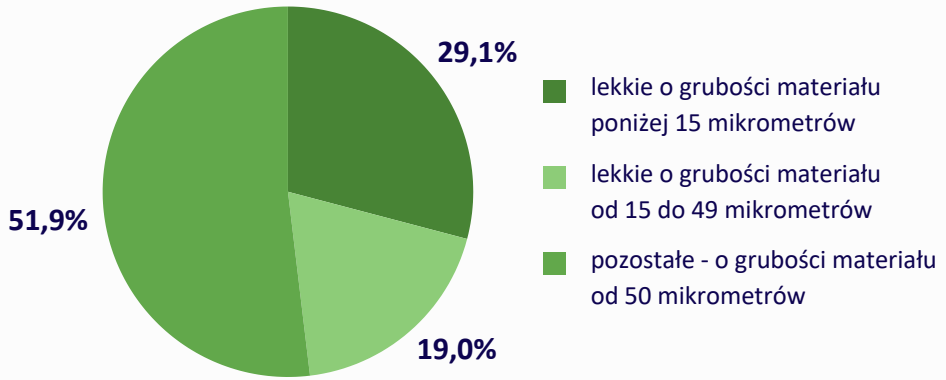

Wykres 4
Udział wydanych toreb na zakupy o poszczególnej grubości materiału w całkowitej liczbie nabytych toreb na zakupy z tworzywa sztucznego
[%]

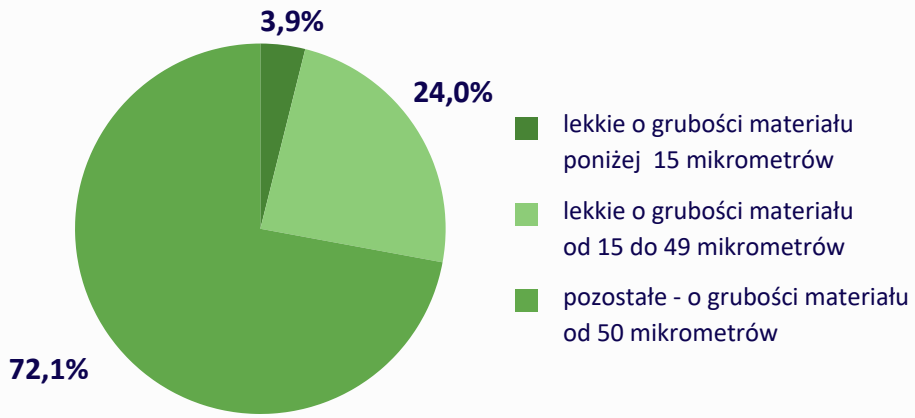

WPROWADZAJĄCY PRODUKTY W OPAKOWANIACH

WPROWADZAJĄCY PRODUKTY W OPAKOWANIACH

Wykres 5
Opakowania, w których wprowadzono do obrotu produkty
[tys. Mg]

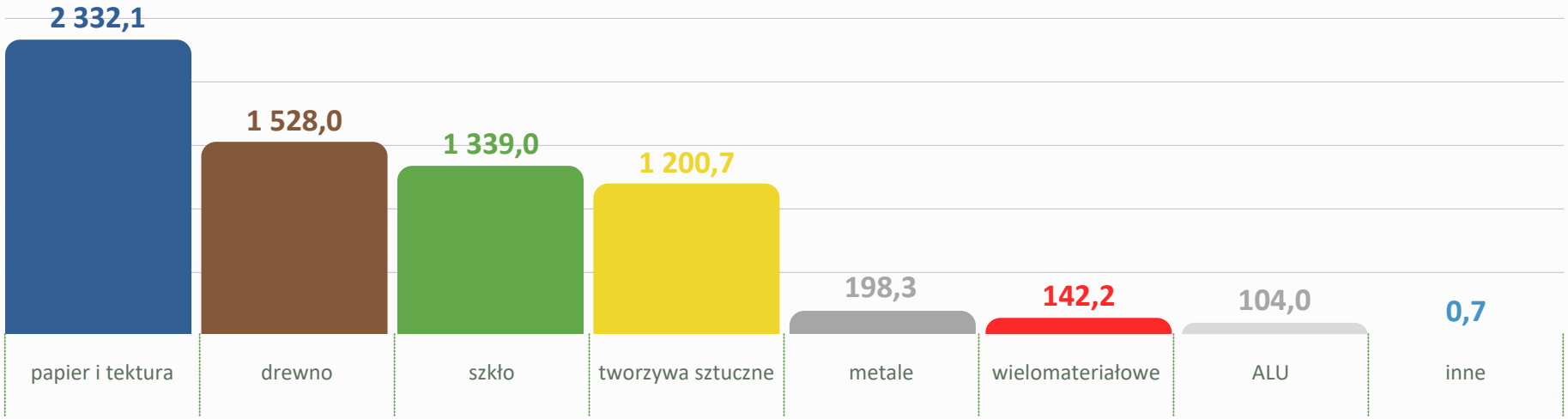

Analizie poddano dwa źródła danych dotyczące ilości opakowań, w których wprowadzono do obrotu produkty: BDO oraz porozumienia. W 2022 r. wprowadzono do obrotu produkty w **6 845,0 tys. Mg** opakowań. Najwięcej opakowań, w ilości **2 332,1 tys. Mg**, zidentyfikowano dla papieru i tektury (wykres 5). Udział opakowań SN i SNOR wyniósł **0,4%**, a opakowań wielomateriałowych innych niż SN i SNOR - niecałe **2%**.

Największe ilości opakowań, których udział stanowił **96%**, zostały wykazane przez Organizacje odzysku (wykres 6).

Wykres 6
Udział poszczególnych Wprowadzających w całkowitej ilości opakowań, w których wprowadzono do obrotu produkty
[%]

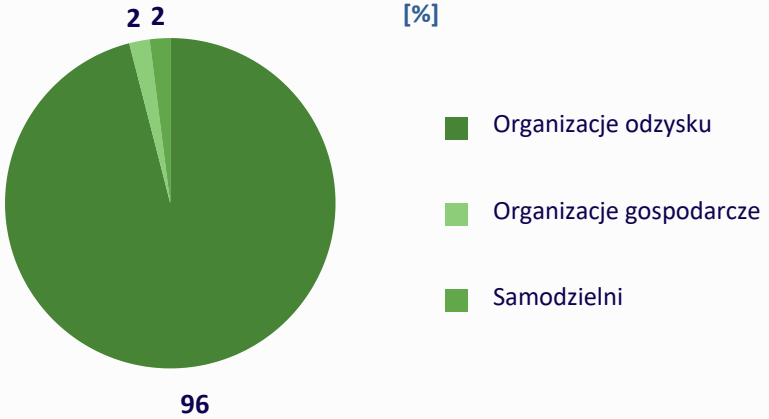

WPROWADZAJĄCY PRODUKTY W OPAKOWANIACH

ORGANIZACJE ODZYSKU OPAKOWAŃ

21 Organizacji odzysku przejęło obowiązki od **38 776** Wprowadzających w zakresie uzyskania wymaganych poziomów recyklingu dla odpadów opakowaniowych (tabela 1). Masa opakowań wprowadzonych do obrotu wykazana przez Organizacje odzysku wynosiła **6 544,4 tys. Mg**.

Największą ilość opakowań, wynoszącą **2 239,2 tys. Mg**, odnotowano dla opakowań z papieru i tektury (wykres 7).

Wykres 7
Opakowania, w których wprowadzono do obrotu produkty - Organizacje odzysku
[tys. Mg]

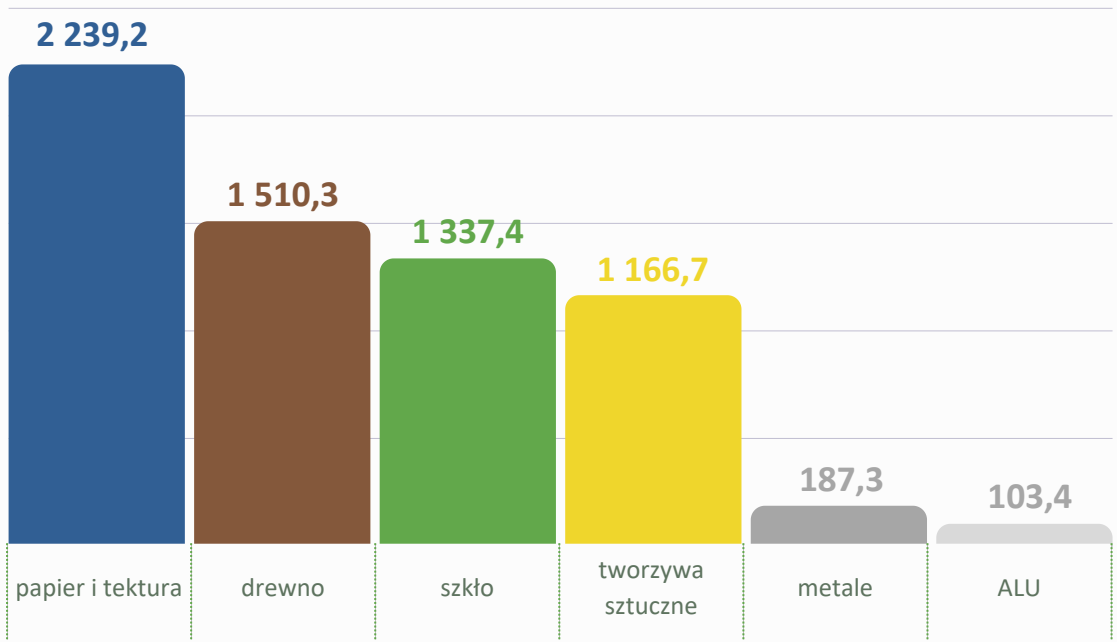

Tabela 1
Organizacje odzysku

NAZWA PEŁNA	SKRÓT
ALBA Organizacja Odzysku Opakowań S.A.	ALBA
ASEKOL Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego i Organizacja Odzysku Opakowań S.A.	ASEKOL
AURAEKO BATERPAK Organizacja Odzysku Opakowań S.A.	AURAEKO
BIOSYSTEM Organizacja Odzysku Opakowań S.A.	BIOSYSTEM
BOO Organizacja Odzysku Opakowań i Odpowiedzialności Producenta S.A.	BOO
EKO CYKL Organizacja Odzysku Opakowań S.A.	EKO CYKL
EKO-PUNKT Organizacja Odzysku Opakowań S.A.	EKO-PUNKT
EKO-ŚWIAT Organizacja Odzysku Opakowań S.A.	EKO-ŚWIAT
ERP Polska Organizacja Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego i Organizacja Odzysku Opakowań S.A.	ERP
EUROBAC Organizacja Odzysku Opakowań S.A.	EUROBAC
INTERZERO Organizacja Odzysku Opakowań S.A.	INTERZERO
KONSORCJUM OLEJÓW PRZEPRACOWANYCH - Organizacja Odzysku Opakowań i Olejów S. A.	KONSORCJUM OLEJÓW
Ogólnopolska Organizacja Odzysku Opakowań O TRZY S.A.	O TRZY
OILER Organizacja Odzysku Opakowań i Olejów S.A.	OILER
Organizacja Odzysku Opakowań REBIS S.A.	REBIS
REEKO Organizacja Odzysku Opakowań S.A.	REEKO
REKOPOL Organizacja Odzysku Opakowań S.A.	REKOPOL
RLG REPACK Polska Organizacja Odzysku Opakowań S.A.	RLG REPACK
TOM-DOLEKO-EKOLA Organizacja Odzysku Opakowań S.A.	TOM-DOLEKO
Organizacja Odzysku Opakowań TORENT S.A.	TORENT
TOTAL-EKO Organizacja Odzysku Opakowań S.A.	TOTAL-EKO

WPROWADZAJĄCY PRODUKTY W OPAKOWANIACH

ORGANIZACJE SAMORZĄDU GOSPODARCZEGO

11 Organizacji gospodarczych reprezentowało przedsiębiorców wprowadzających produkty w opakowaniach wielomateriałowych oraz środki niebezpieczne w opakowaniach, w tym środki ochrony roślin. Organizacje gospodarcze wykazały **163,0 tys. Mg** opakowań, w tym **136,2 tys. Mg** wielomateriałowych. Dominantą ilościową były opakowania wielomateriałowe z przewagą papieru i tektury (wykres 8).

Środki niebezpieczne wprowadzono w **26,8 tys. Mg** opakowań, gdzie największe ilości odnotowano dla opakowań z tworzyw sztucznych (wykres 9).

Wykres 8
Ilość opakowań wielomateriałowych, w których zostały wprowadzone do obrotu produkty wykazane w porozumieniach wg rodzaju przeważającego materiału
[tys. Mg]

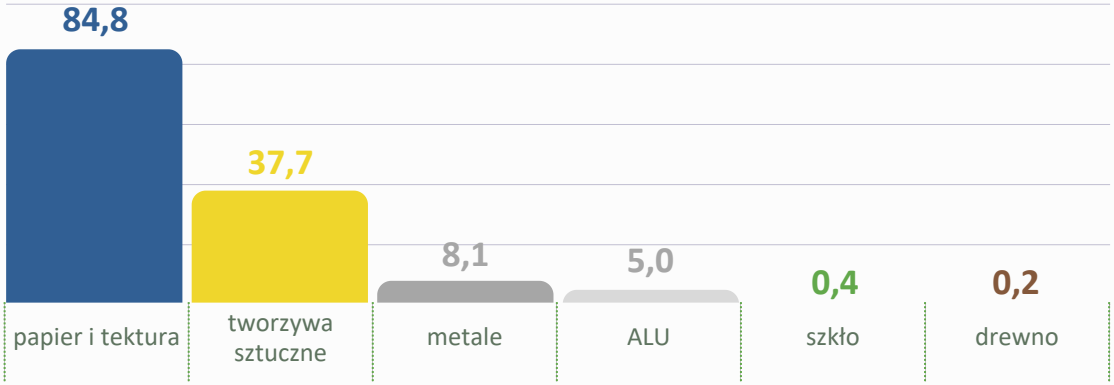

Wykres 9
Ilość opakowań, w których zostały wprowadzone do obrotu środki niebezpieczne wykazane w porozumieniach
[tys. Mg]

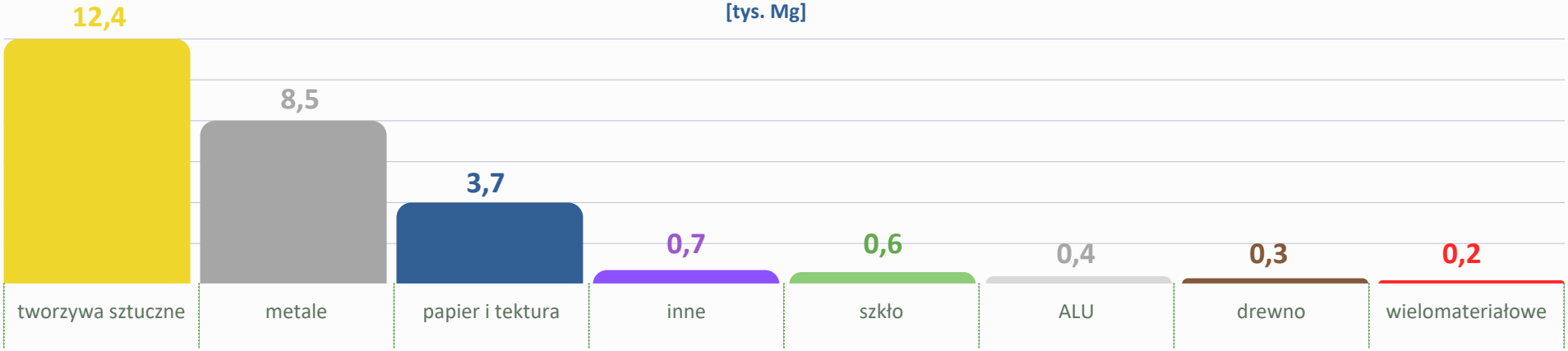

WPROWADZAJĄCY PRODUKTY W OPAKOWANIACH

SAMODZIELNI

Sprawozdania w zakresie opakowań z tworzyw sztucznych, metali, ALU, papieru i tektury, szkła oraz drewna zostało złożonych przez **23 878** Samodzielnych (wykres 10). Organizacje odzysku składają zbiorcze sprawozdania za Wprowadzających, od których przejęli obowiązki w zakresie uzyskania poziomów recyklingu. Organizacje gospodarcze składają roczne sprawozdania oddzielnie dla każdego Wprowadzającego, którego reprezentują.

Samodzielni do obrotu wprowadzili produkty w **137,7 tys. Mg** opakowań. Ponad **64%** wśród wszystkich wprowadzonych do obrotu opakowań stanowiły te z papieru i tektury (wykres 11).

Wykres 10
Liczba złożonych sprawozdań w zakresie opakowań

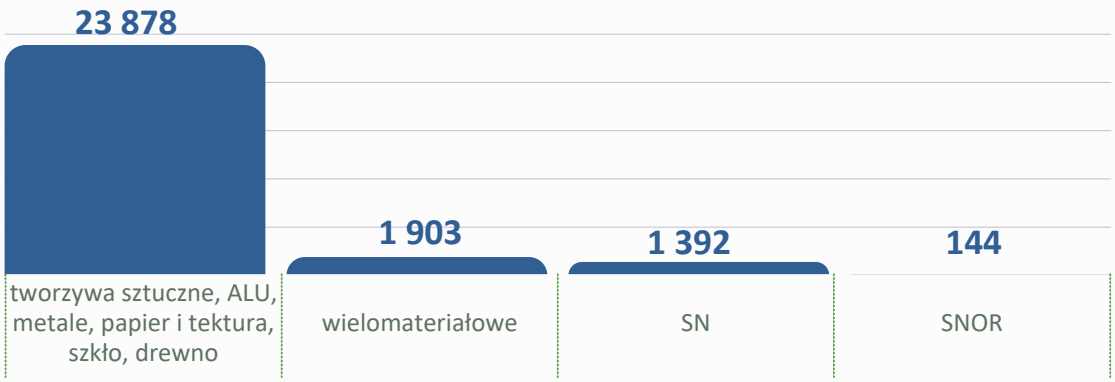

Wykres 11
Ilość opakowań, w których wprowadzono do obrotu produkty - Samodzielni
[tys. Mg]

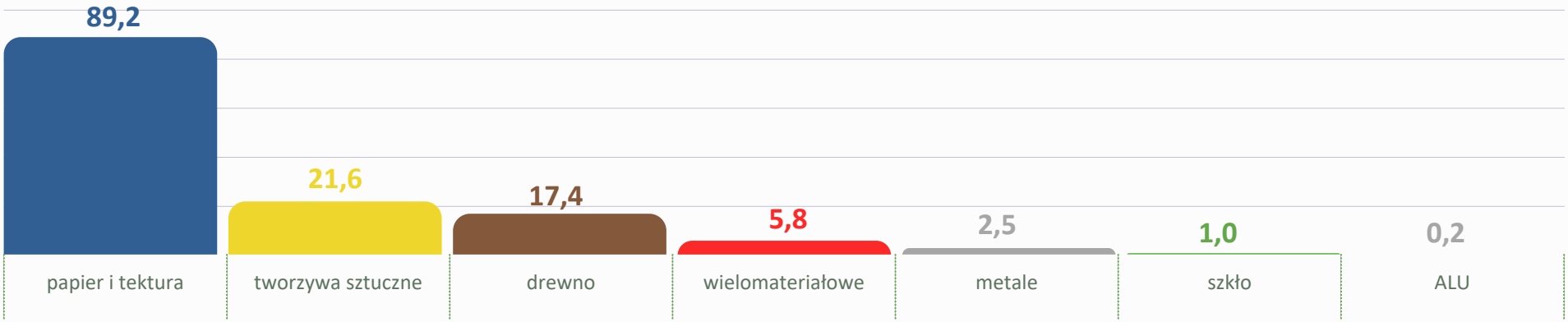

OPAKOWANIA PODLEGAJĄCE OBOWIĄZKOWI RECYKLINGU

OPAKOWANIA PODLEGAJĄCE OBOWIĄZKOWI RECYKLINGU

W tabeli 2 przedstawiono roczne poziomy recyklingu obowiązujące w 2022 r. Organizacje odzysku obowiązane były uwzględnić w osiągniętych poziomach recyklingu dla poszczególnych rodzajów opakowań odpady opakowaniowe pochodzące z GD co najmniej w wysokości przedstawionej w tabeli 2.

Tabela 2
Roczne poziomy recyklingu dla odpadów opakowaniowych w 2022 r.
[%]

RODZAJ OPAKOWANIA, Z KTÓREGO POWSTAŁ ODPAD OPAKOWANIOWY	POZIOM RECYKLINGU	
	RAZEM	POCHODZĄCE Z GD
tworzywa sztuczne	30	48
ALU	51	62
metale	55	38
papier i tektura	66	27
szkło	62	62
drewno	19	0
wielomateriałowe	47	-
opakowania po środkach niebezpiecznych	36	-

OPAKOWANIA PODLEGAJĄCE OBOWIĄZKOWI RECYKLINGU

ORGANIZACJE ODZYSKU OPAKOWAŃ

Organizacje odzysku sprawozdały **6 692,5 tys. Mg** opakowań stanowiących podstawę do obliczenia osiągniętego poziomu recyklingu w 2022 r. Największe ilości dotyczyły opakowań z papieru i tektury.

Wykres 12
Ilość opakowań stanowiąca podstawę do obliczenia osiągniętego poziomu recyklingu - Organizacje odzysku
[tys. Mg]

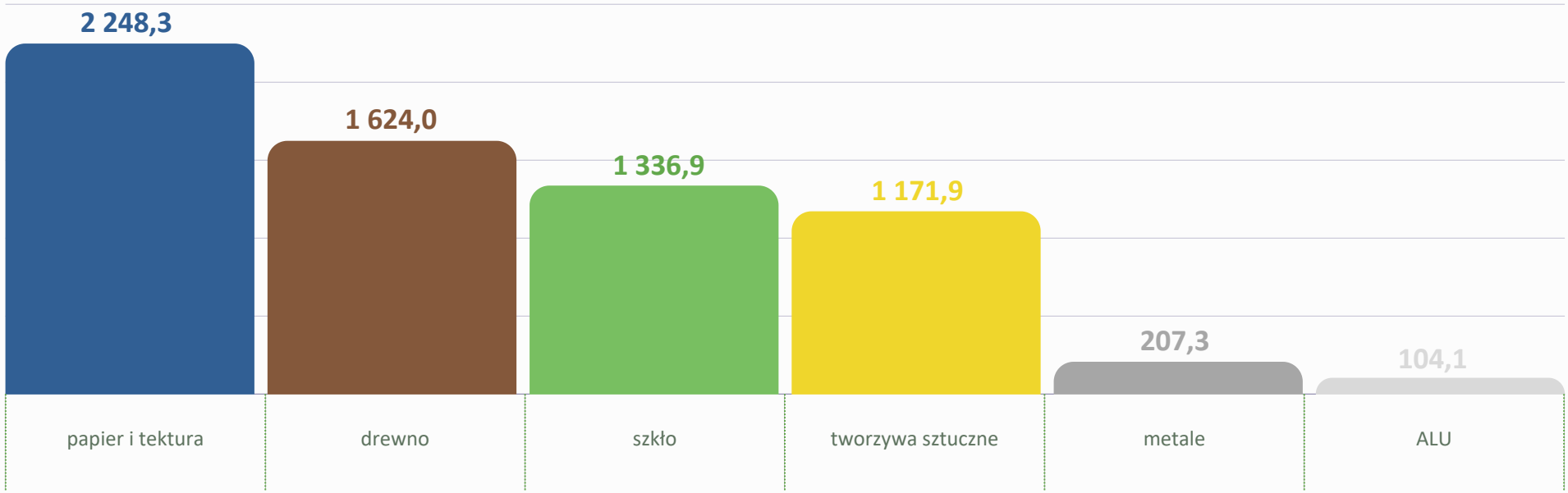

OPAKOWANIA PODLEGAJĄCE OBOWIĄZKOWI RECYKLINGU

ORGANIZACJE SAMORZĄDU GOSPODARCZEGO

Organizacje gospodarcze wykazały **158,5 tys. Mg** opakowań wielomateriałowych oraz opakowań po środkach niebezpiecznych stanowiących podstawę do obliczenia osiągniętego poziomu recyklingu w 2022 r. Największe ilości zaraportowano dla opakowań z papieru i tektury (wykres 13).

Wykres 13

Opakowania stanowiące podstawę do obliczenia osiągniętego poziomu recyklingu z podziałem na opakowania wielomateriałowe i po środkach niebezpiecznych - Organizacje gospodarcze

[tys. Mg]

OPAKOWANIA PODLEGAJĄCE OBOWIĄZKOWI RECYKLINGU

SAMODZIELNI

Ilość opakowań wprowadzona przez Samodzielnych podlegająca recyklingowi wynosiła blisko **72,0 tys. Mg**. Na wykresie 14 przedstawiono dane w tym zakresie.

Wykres 14
Ilość opakowań stanowiąca podstawę do osiągnięcia poziomów recyklingu - Samodzielni
[tys. Mg]

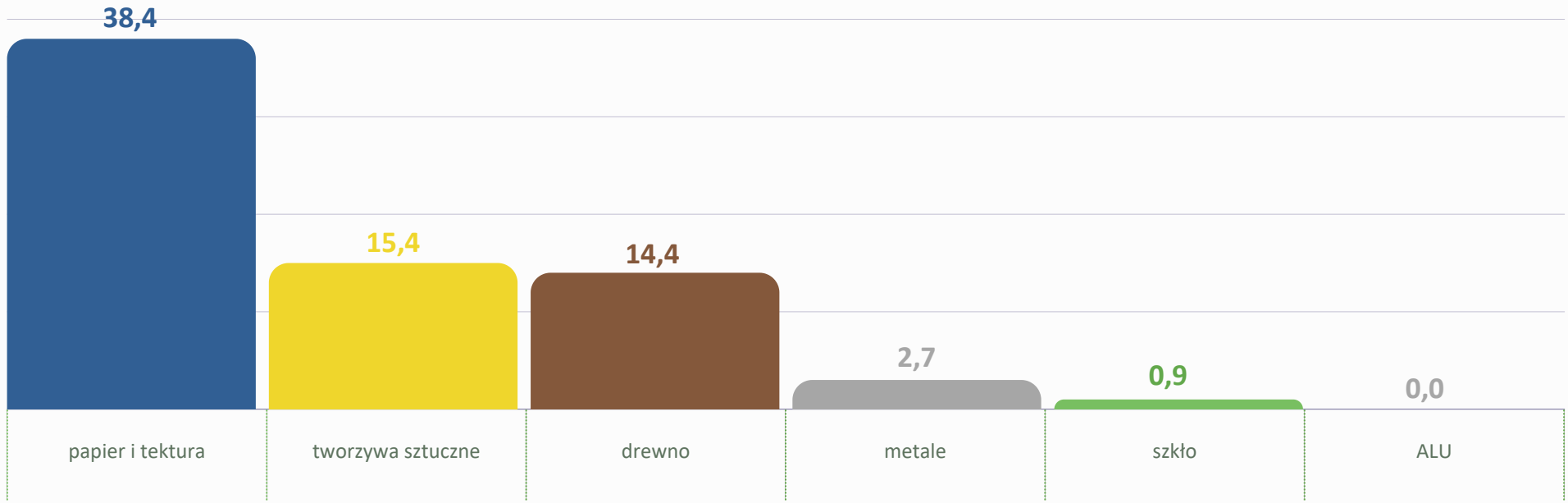

RECYKLING

RECYKLING

Z informacji złożonych przez Wprowadzających i Organizacje odzysku wynika, że recyklingowi poddano **4 272,1 tys. Mg** odpadów opakowaniowych, gdzie liderem ilościowym były odpady opakowaniowe z papieru i tektury (wykres 15).

Wykres 15
Ilość odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi
[tys. Mg]

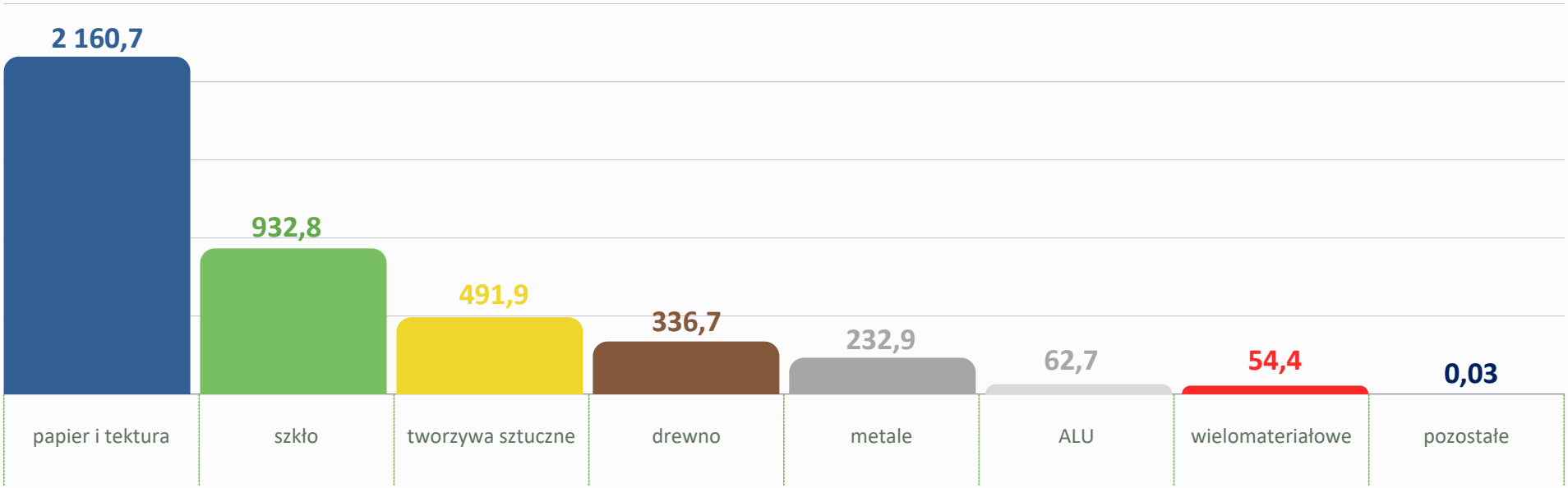

RECYKLING

Recyklingowi na terytorium Polski poddano **66%** odpadów poddanych recyklingowi, a na terytorium UE - **32%** (wykres 16). Za granicą recyklingowi poddano najwięcej odpadów z papieru i tektury. Odpady opakowaniowe z ALU w większości (**90%**) poddano recyklingowi na terytorium UE.

Wykres 16
Ilość poszczególnych rodzajów odpadów opakowaniowych poddana recyklingowi w zależności od miejsca
[tys. Mg]

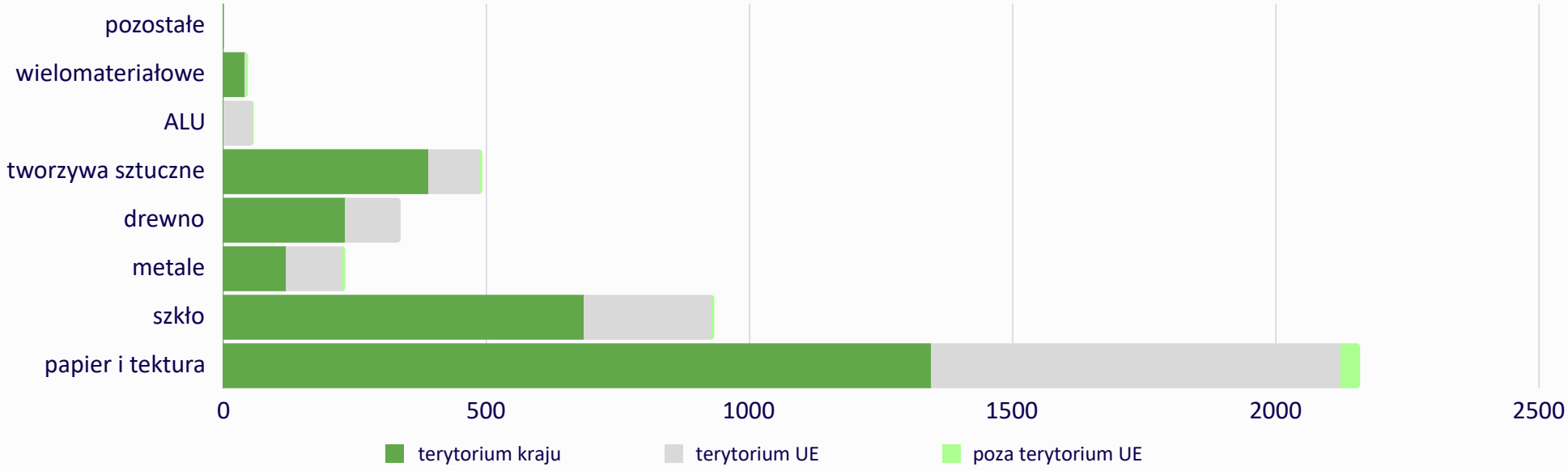

Organizacje odzysku zleciły **3 550** posiadaczom odpadów wykonywanie czynności w zakresie gospodarowania odpadami opakowaniowymi (wykres 17).

Wykres 17
Liczba posiadaczy odpadów w zależności od rodzaju czynności, jakie zleciły Organizacje odzysku

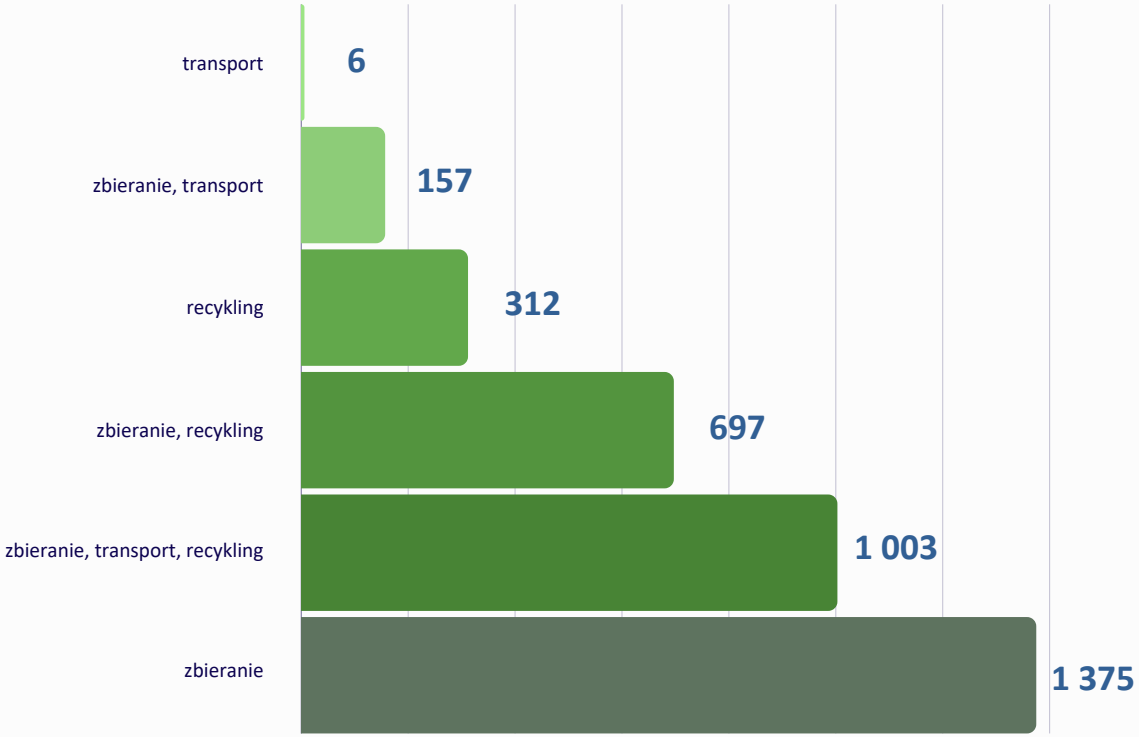

RECYKLING

Udział odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi, wykazany przez Organizacje odzysku, stanowił **94%**, czyli **4 021,7 tys. Mg**. Największą ilość odpadów zagospodarowano w Polsce (wykres 18). Recykling na terytorium UE wykazały wszystkie Organizacje odzysku, poza terenem UE - **8** organizacji.

Wykres 18
Ilość odpadów opakowaniowych poddana recyklingowi w zależności od miejsca zagospodarowania - Organizacje Odzysku
[tys. Mg]

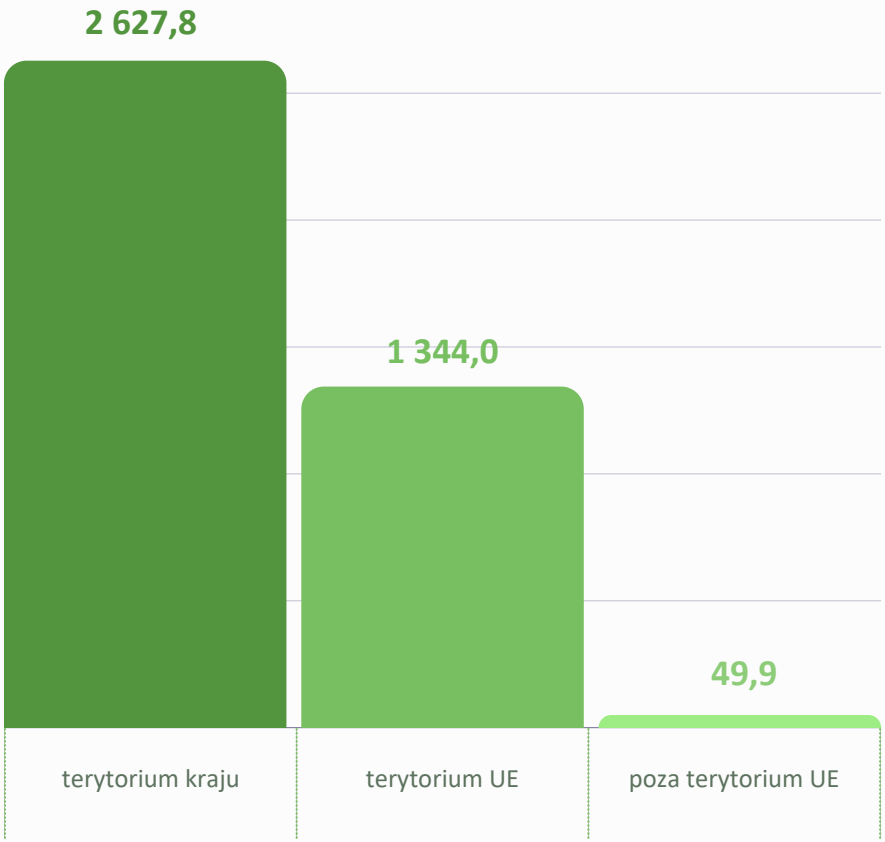

Organizacje odzysku sprawozdały, że poza terytorium Polski recyklingowi najwięcej poddanych zostało odpadów opakowaniowych z papieru i tektury (**774,5 tys. Mg**). Dane ilościowe przedstawia wykres 19.

Wykres 19
Ilość poszczególnych rodzajów odpadów opakowaniowych poddana recyklingowi w zależności od miejsca - Organizacje odzysku
[tys. Mg]

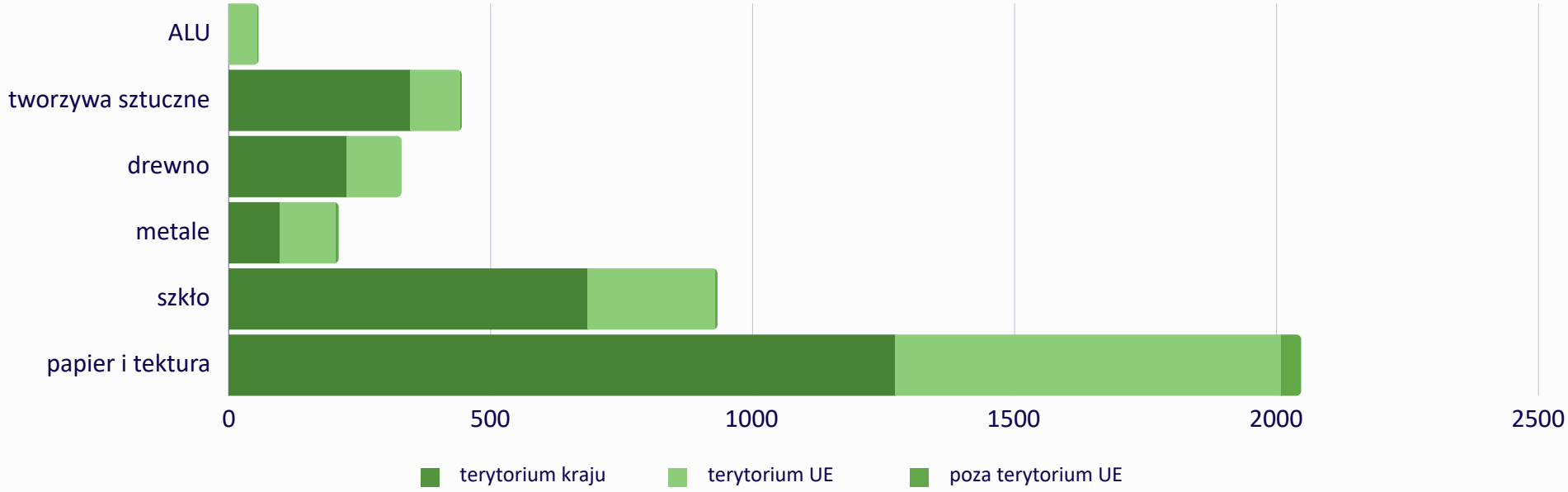

RECYKLING

Samodzielni zaraportowali **196,2 tys. Mg** odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi, gdzie **78%** poddano recyklingowi na terytorium kraju (wykres 20).

Wykres 20
Ilość odpadów opakowaniowych poddana recyklingowi w zależności od miejsca zagospodarowania - Samodzielni
[tys. Mg]

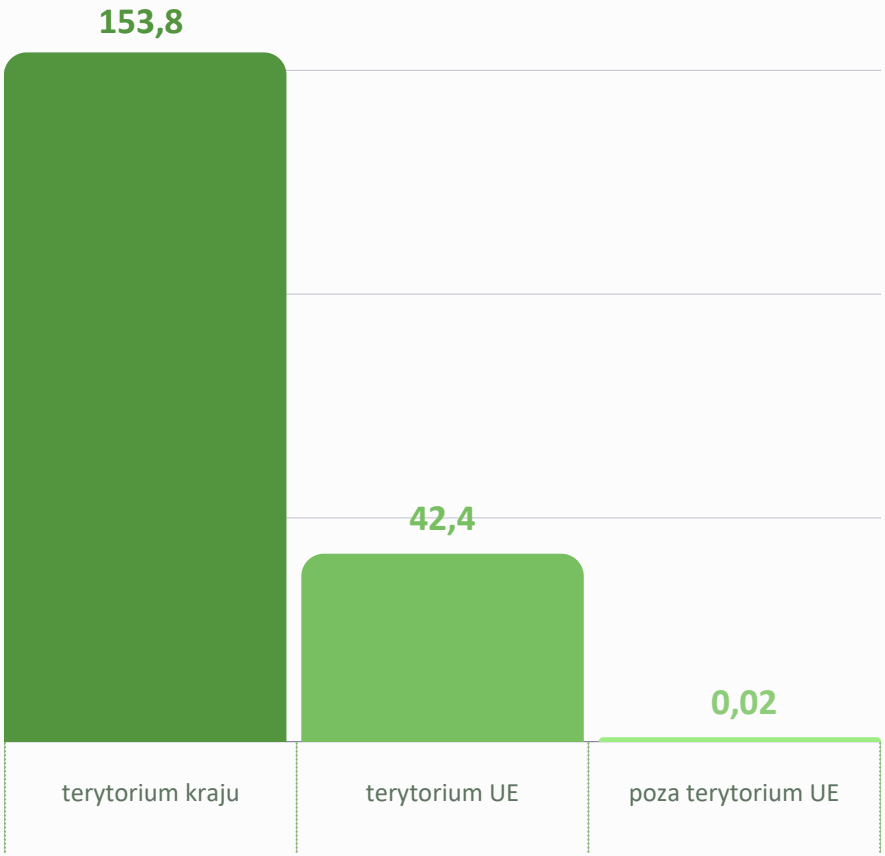

RECYKLING

Na podstawie informacji przekazanych przez Samodzielnych zweryfikowano, że poza terytorium UE recyklingowi zostało poddane drewno w ilości **0,02 tys. Mg** (wykres 21). Odpady opakowaniowe z drewna stanowiły **58%** odpadów poddanych recyklingowi przez Samodzielnych.

Odpady opakowaniowe wielomateriałowe i pozostałe zostały poddane recyklingowi w ilości **54,4 tys. Mg**. W kraju recyklingowi poddano **76%**, a w UE - **13%**.

Wykres 21
Ilość poszczególnych rodzajów odpadów opakowaniowych poddana recyklingowi w zależności od miejsca - Samodzielni
[tys. Mg]

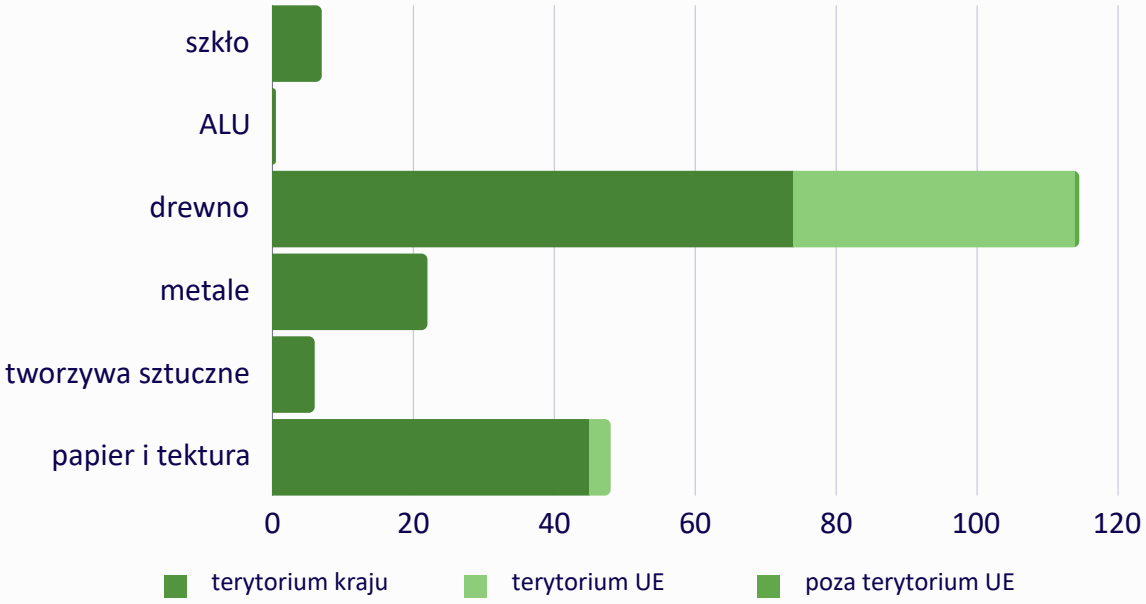

POZIOMY RECYKLINGU

POZIOMY RECYKLINGU

ORGANIZACJE ODZYSKU

Odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych

Organizacje odzysku osiągnęły wyższy niż wymagany **30%** poziom recyklingu dla odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych ogółem oraz **48%** dla pochodzących z GD. Najniższy poziom, wynoszący **30,0%**, wykazały organizacje - O TRZY oraz ASEKOL, a dla opakowań z GD - EUROBAC **48,0%** i O TRZY (wykres 22).

Wykres 22

Poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych - Organizacje odzysku

[%]

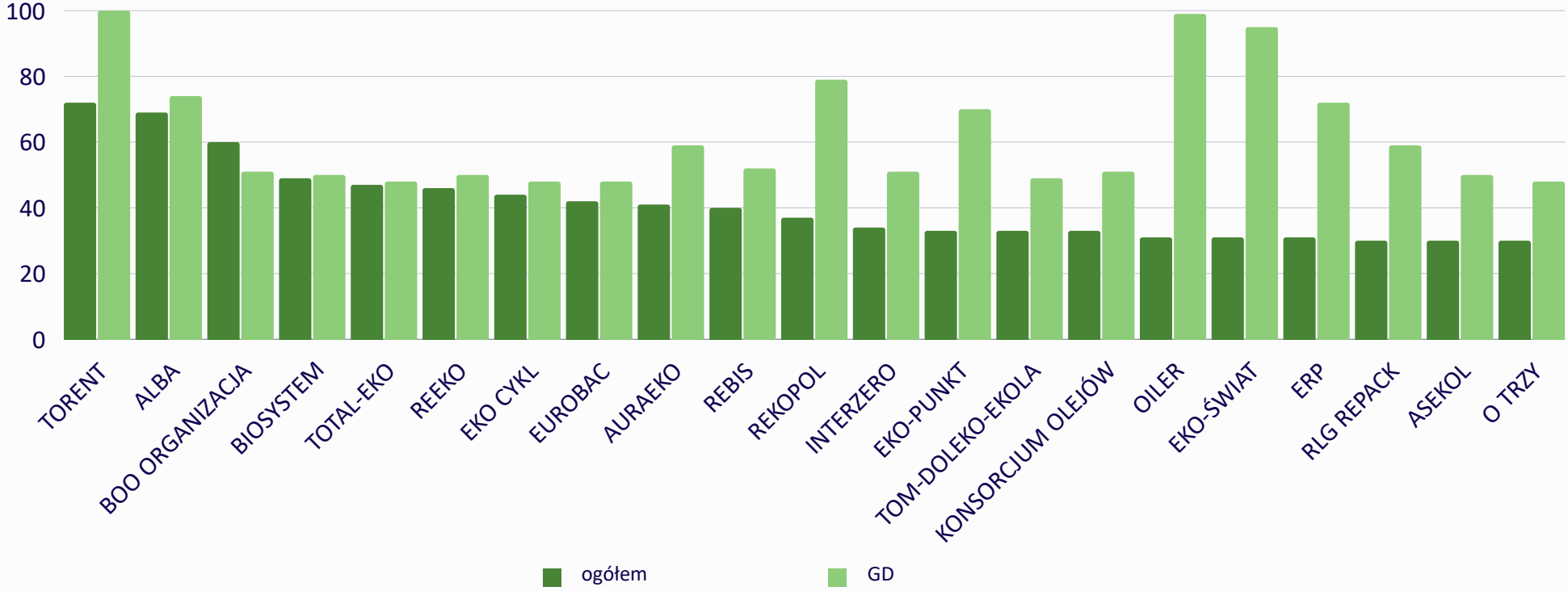

POZIOMY RECYKLINGU

ORGANIZACJE ODZYSKU

Odpady opakowaniowe z ALU

Wymagany poziom recyklingu dla odpadów opakowaniowych z ALU wynosił **51%**, w tym dla opakowań z GD - **62%**. Najniższe poziomy osiągnęła organizacja O TRZY - **51,0%** i dla opakowań z GD - **62,0%**. Poziom powyżej **100%** wykazała jedna organizacja (wykres 23).

Wykres 23
Poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych z ALU - Organizacje odzysku
[%]

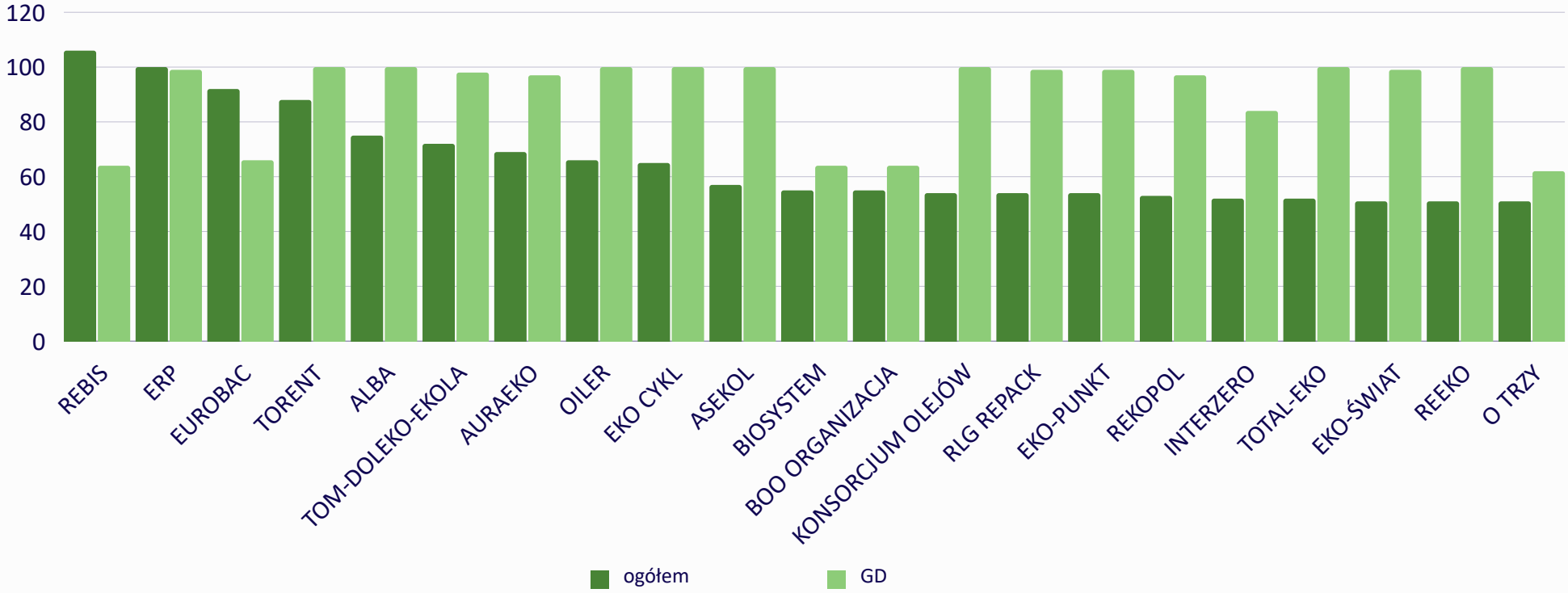

POZIOMY RECYKLINGU

ORGANIZACJE ODZYSKU

Odpady opakowaniowe z metali

Organizacje odzysku osiągnęły wymagany **55%** poziom dla wszystkich odpadów opakowaniowych z metali oraz **38%** dla pochodzących z gospodarstw domowych, z wyjątkiem organizacji ASEKOL. Najniższy poziom, wynoszący **39,6%**, wykazał ASEKOL, a dla opakowań z GD - O TRZY - **38,0%** (wykres 24).

Wykres 24
Poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych z metali - Organizacje odzysku
[%]

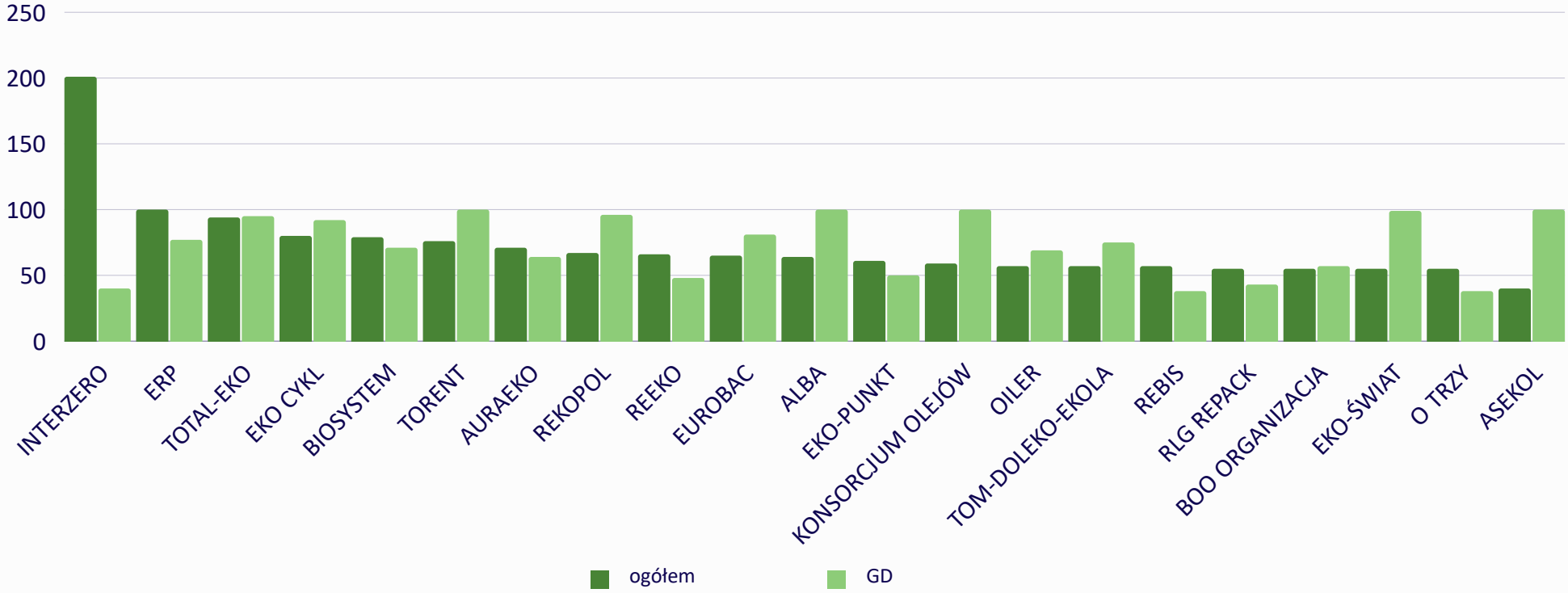

POZIOMY RECYKLINGU

ORGANIZACJE ODZYSKU

Odpady opakowaniowe z papieru i tektury

Na wykresie 25 przedstawiono osiągnięte poziomy recyklingu dla odpadów opakowaniowych z papieru i tektury. Wszystkie organizacje uzyskały wymagany poziom recyklingu **66%** ogółem i **27%** dla GD. Najniższy poziom dla wszystkich odpadów wykazała organizacja O TRZY osiągając jedynie minimalne poziomy.

Wykres 25

Poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych z papieru i tektury - Organizacje odzysku

[%]

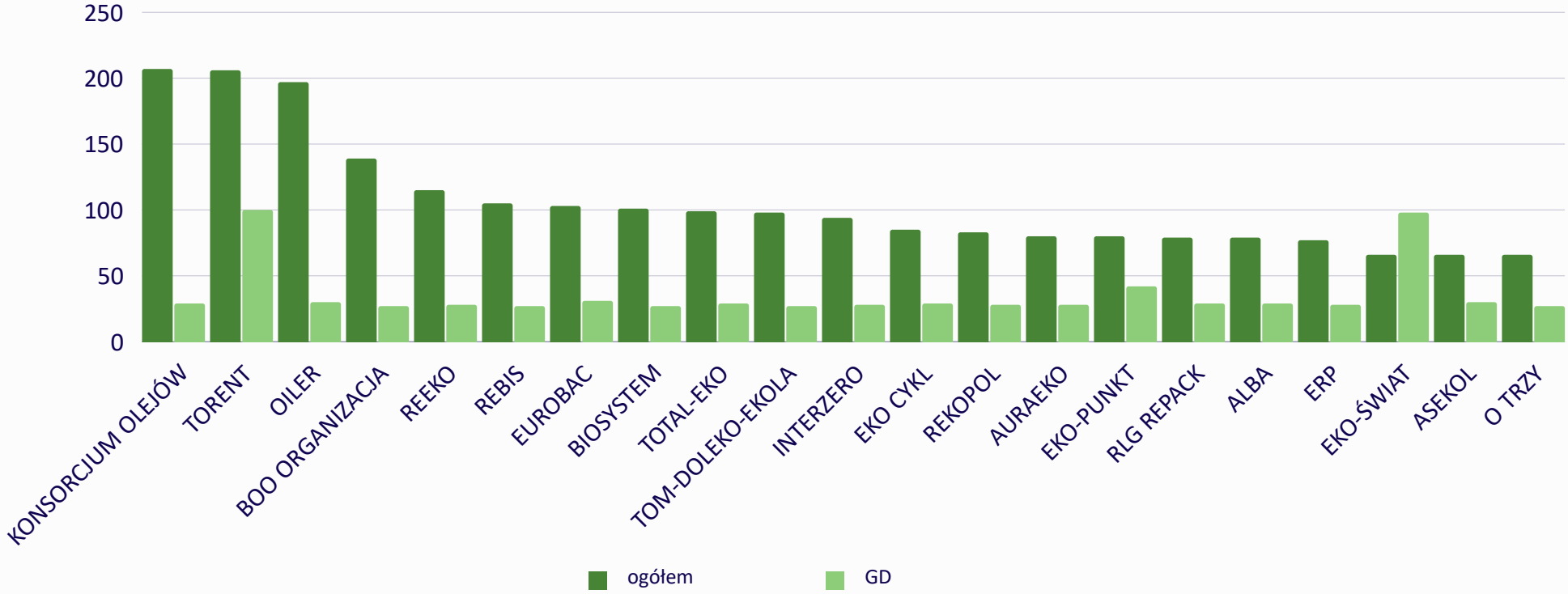

POZIOMY RECYKLINGU

ORGANIZACJE ODZYSKU

Odpady opakowaniowe ze szkła

Poziomy recyklingu dla odpadów opakowaniowych ze szkła, wynoszące w obydwu przypadkach **62%**, zostały osiągnięte przez wszystkie Organizacje odzysku. Najniższy poziom wykazała organizacja O TRZY osiągając jedynie wymagane minimum (wykres 26).

Wykres 26
Poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych ze szkła - Organizacje odzysku
[%]

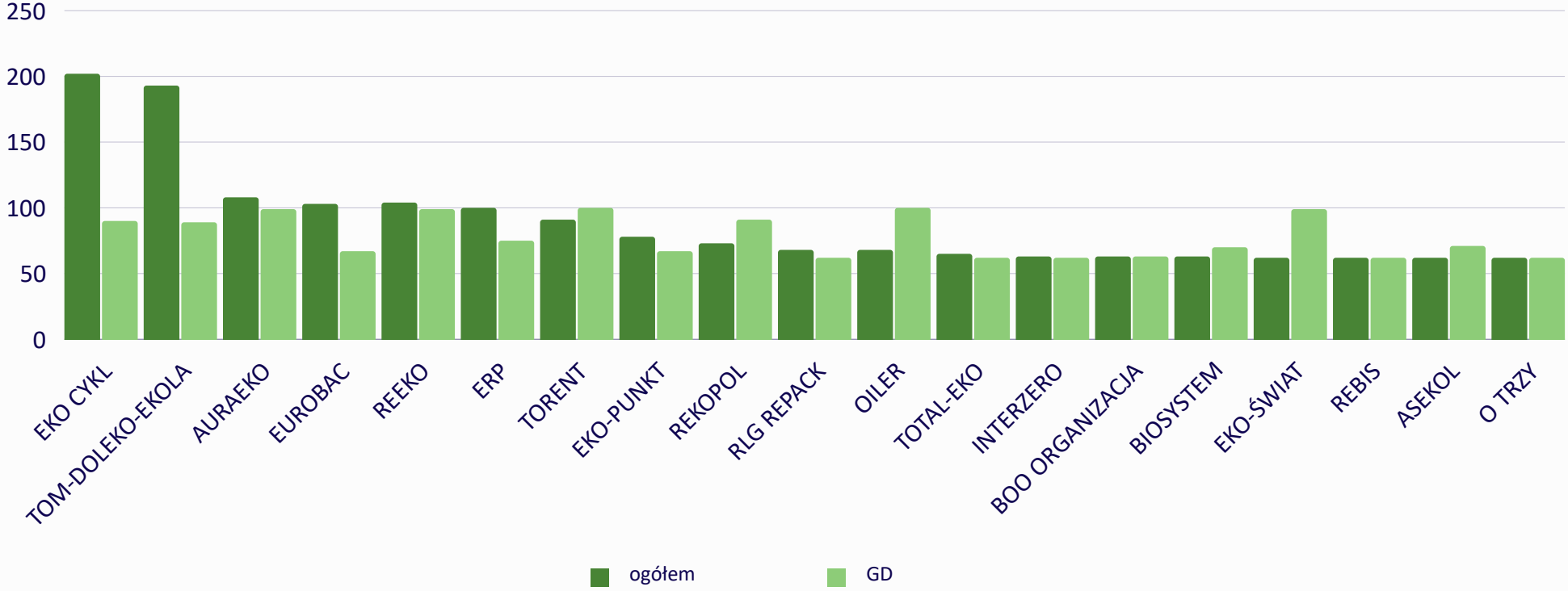

Odpady opakowaniowe z drewna

Wymagany poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z drewna wynosił **19%**, nie wymagano poziomu recyklingu dla GD. Wymaganego poziomu nie osiągnęły organizacje EKO CYKL i ASEKOL (wykres 27).

Wykres 27
Poziomy recyklingu odpadów opakowaniowych z drewna - Organizacje odzysku
[%]

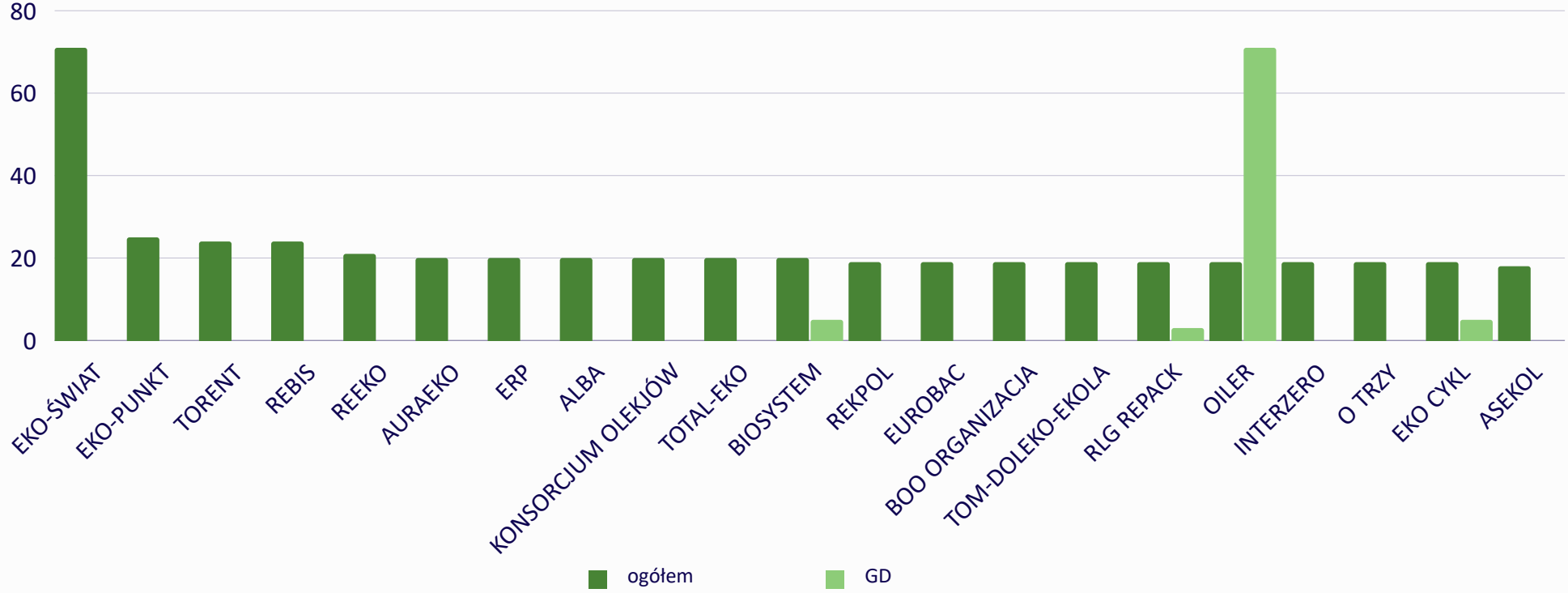

POZIOMY RECYKLINGU

SAMODZIELNI

11 234 przedsiębiorców było zobowiązanych do uzyskania wymaganych poziomów recyklingu. Tylko niecałe **8%** z nich uzyskało ogółem wymagane prawnie poziomy w 2022 r. Wykres 28 przedstawia udział przedsiębiorców, którzy uzyskali wymagane poziomy z danego typu opakowań.

Wykres 28
Udział Samodzielnych, którzy uzyskali wymagane poziomy recyklingu w 2022 r.
[%]

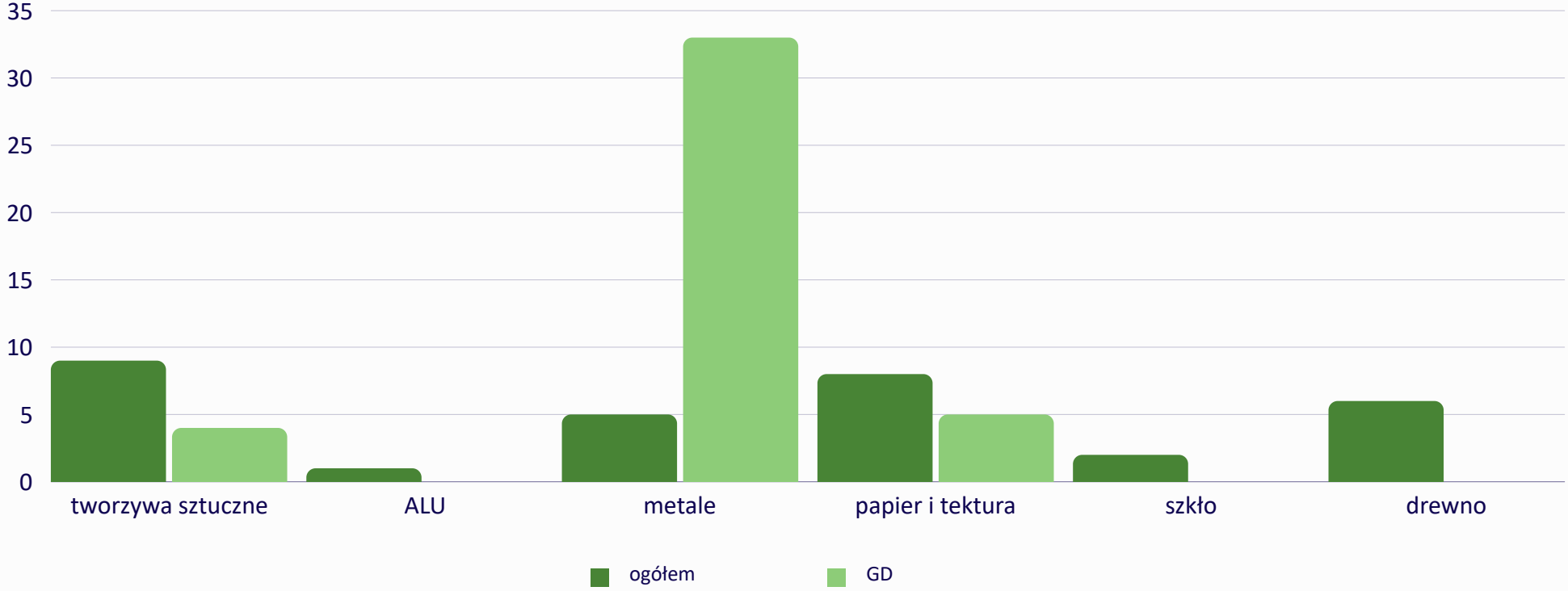

POZIOMY RECYKLINGU

OPAKOWANIA WIELOMATERIAŁOWE

Na wykresie 29 przedstawiono poziomy recyklingu osiągnięte na podstawie porozumień z 10 Organizacjami Gospodarczymi. Przewidziany w porozumieniach poziom dla wszystkich opakowań wielomateriałowych, wynoszący **47%**, został osiągnięty.

Wykres 29
Poziomy recyklingu dla opakowań wielomateriałowych - Organizacje gospodarcze
[%]

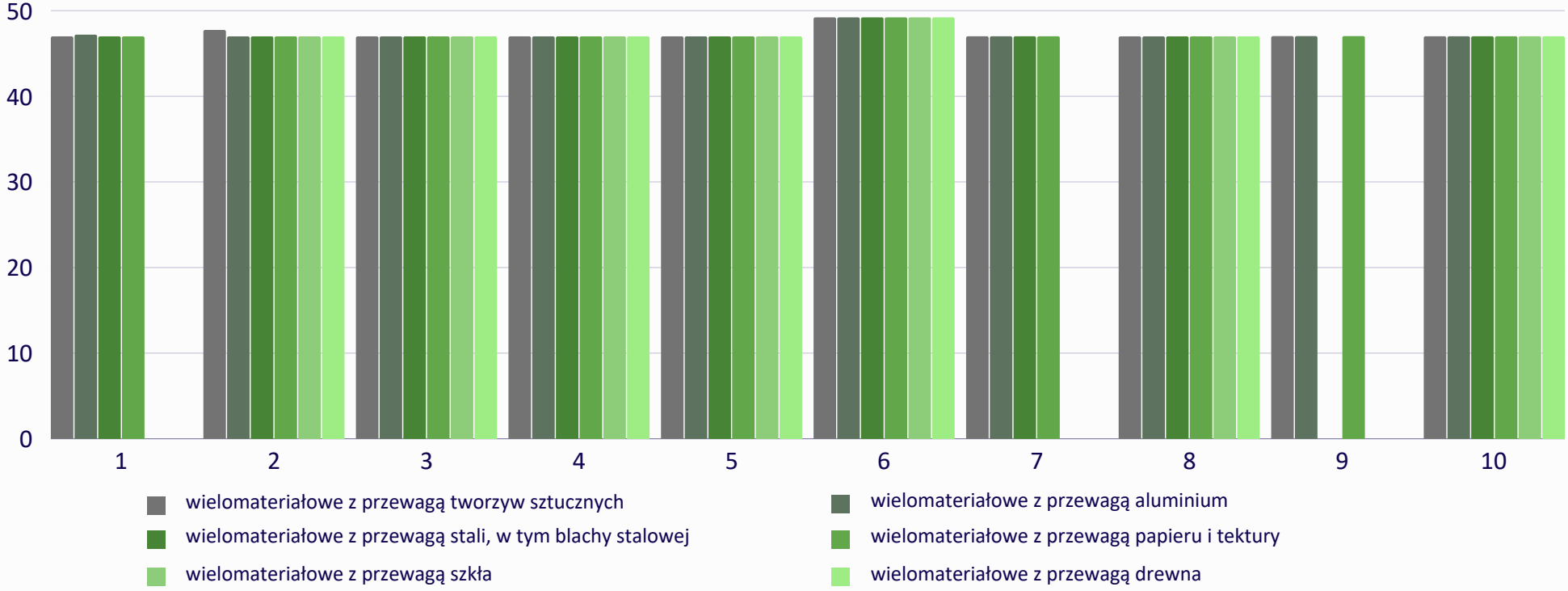

POZIOMY RECYKLINGU

OPAKOWANIA PO ŚRODKACH NIEBEZPIECZNYCH

Dla wszystkich opakowań po środkach niebezpiecznych osiągnięty został poziom **36%**, ustalony w porozumieniach (wykres 30). Najwyższy poziom odnotowano dla opakowań po środkach niebezpiecznych z tworzyw sztucznych wynoszący ponad **63%**.

Wykres 30

Poziomy recyklingu dla opakowań po środkach niebezpiecznych - Organizacje gospodarcze

[%]

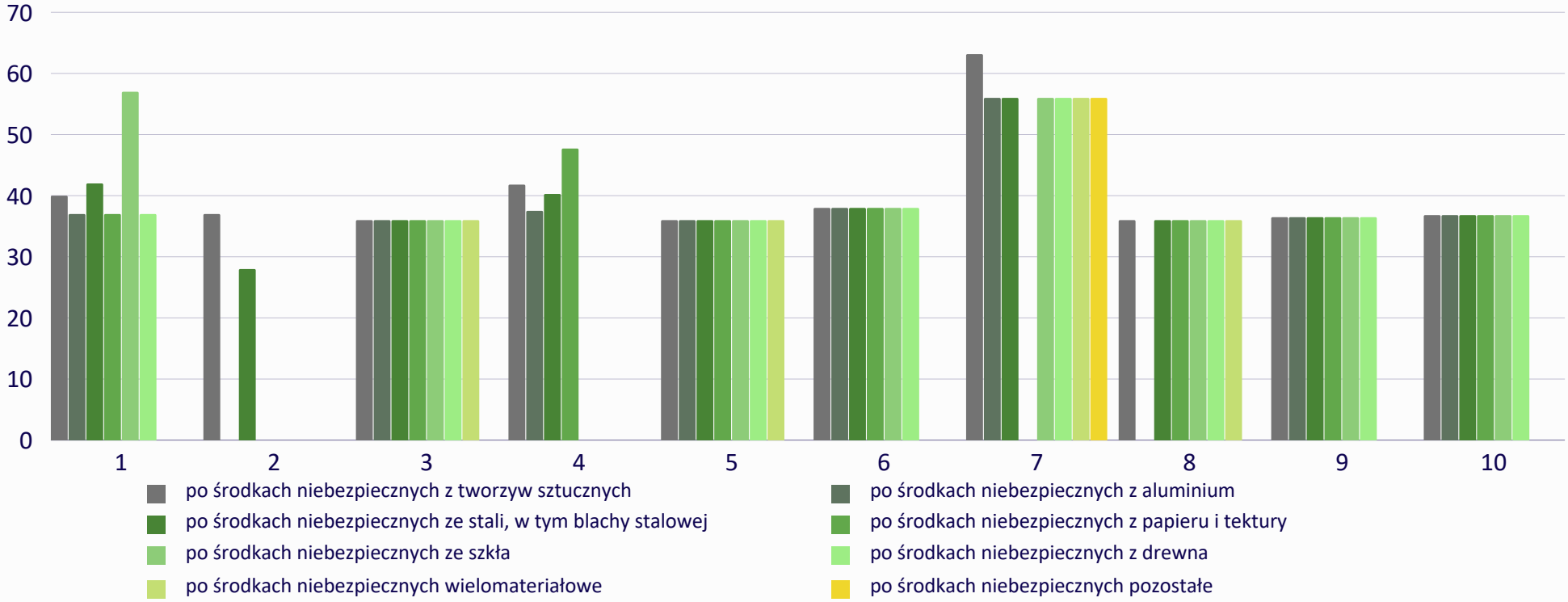

OPŁATA PRODUKTOWA

OPŁATA PRODUKTOWA

Opłata produktowa została naliczona w wysokości **17 777,7 tys. zł** przez **22 146** Wprowadzających. Z pomocy de minimis skorzystało **47%** Wprowadzających na kwotę **10 500,2 tys. zł**. Największe opłaty zostały obliczone dla opakowań z papieru i tektury (**60%**) oraz dla tworzyw sztucznych (**30%**), dane prezentuje wykres 31.

Wykres 31
Udział poszczególnych rodzajów opakowań w opłacie produktowej
[%]

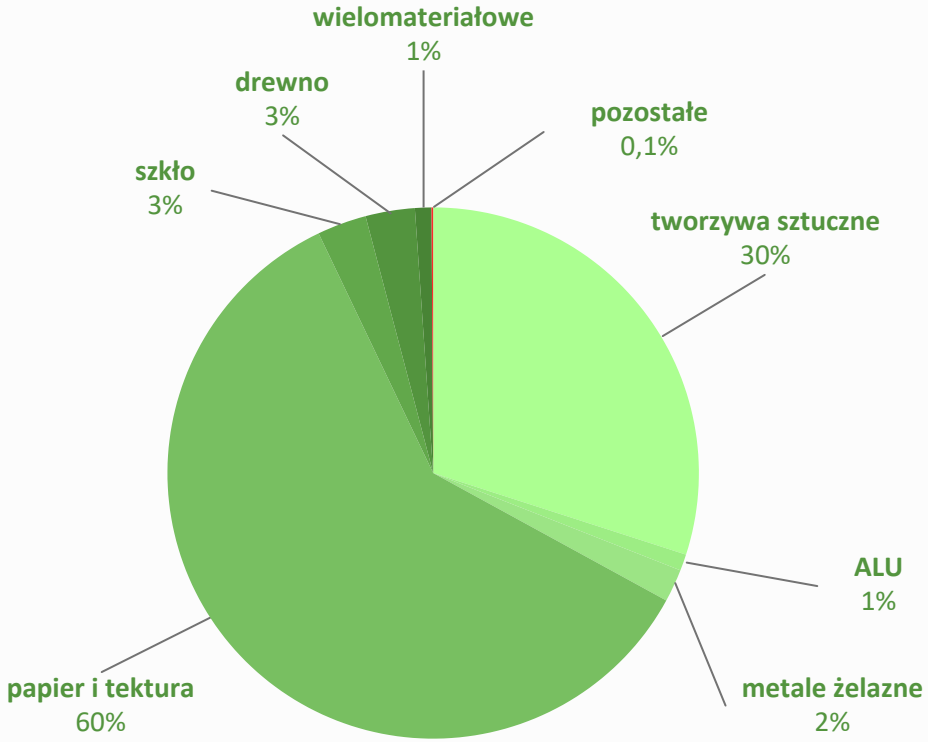

PUBLICZNE KAMPANIE EDUKACYJNE

PUBLICZNE KAMPANIE EDUKACYJNE

SAMODZIELNI | ORGANIZACJE ODZYSKU OPAKOWAŃ

Na publiczne kampanie edukacyjne przeznaczono **26 088 tys. zł**, gdzie udział Organizacji odzysku stanowił **90%**, a marszałków województw - **7%**.

Samodzielni

Minimalna wysokość środków, którą Samodzielni powinni przeznaczyć na publiczne kampanie edukacyjne, wynosiła **3 612,2 tys. zł** (wykres 32), w tym **1 189,3 tys. Mg** w zakresie pomocy de minimis.

Organizacje odzysku opakowań

Wykres 33 przedstawia wysokości wkładów finansowych, które przeznaczono na publiczne kampanie edukacyjne, wykazane przez Organizacje odzysku. Najwyższa kwota wynosiła **8 037 tys. zł**, najniższa - **5 tys. zł**.

Wykres 32
Wysokość środków na publiczne kampanie edukacyjne - Samodzielni
[tys. zł]

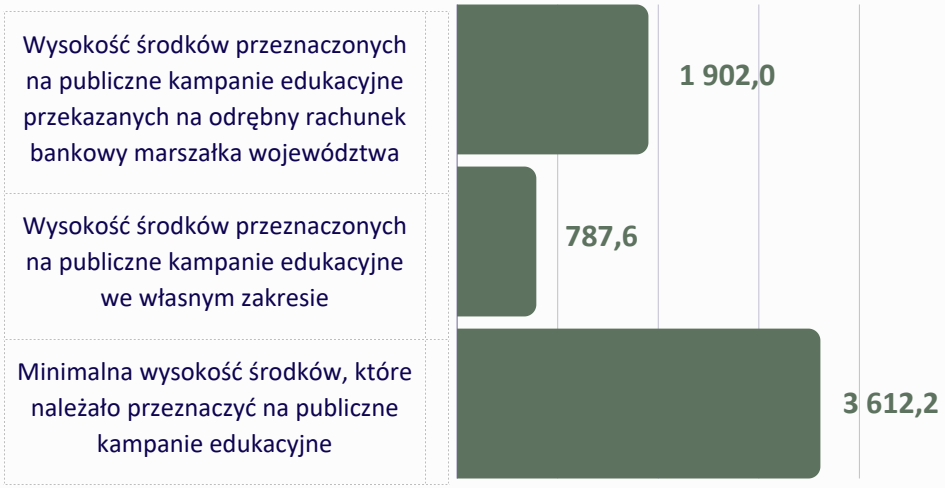

Wykres 33
Wysokość środków na publiczne kampanie edukacyjne - Organizacje odzysku
[tys. zł]

SŁOWO KOŃCOWE

SŁOWO KOŃCOWE

Opakowania pełnią kluczową rolę w zabezpieczaniu oraz transporcie towarów jednocześnie stanowiąc istotne wyzwanie dla recyklingu. Wśród materiałów używanych do produkcji opakowań dominowały te wykonane z papieru i tektury, odpowiadając za **34%** wszystkich opakowań, w których wprowadzono do obrotu produkty. Z kolei opakowania z tworzyw sztucznych, uznawane za najtrudniejsze do przetworzenia, stanowiły **17%**.

W Polsce liczba wyprodukowanych toreb w 2021 r. wynosiła **185 201 896**, natomiast w 2022 r. wzrosła do **510 200 946**. Oznacza to wzrost o około **175%**. Największy udział, wynoszący blisko **71%**, stanowiły torby o grubości materiału poniżej 15 mikrometrów.

Z informacji złożonych przez Wprowadzających oraz Organizacje odzysku wynika, że recyklingowi poddano **4 272,1 tys. Mg** odpadów opakowaniowych. Wśród nich liderem ilościowym były odpady opakowaniowe z papieru i tektury, co dodatkowo podkreśla ich rosnące znaczenie na rynku opakowań.

IOŚ-PIB

NARODOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA i GOSPODARKI WODNEJ

Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy

Ośrodek Zrównoważonego Rozwoju
Zakład Monitoringu i Prognozowania w Gospodarce Odpadami

ul. Słowicza 32
02-170 Warszawa
tel.: 22 37 50 525
e-mail: odpady@ios.edu.pl